II

(Jogi aktusok, amelyek közzététele nem kötelező)

BIZOTTSÁG

A BIZOTTSÁG HATÁROZATA

(2004. december 14.)

a Franciaország által végrehajtott húsfelvásárlási adóról (tetemeltakarítási adó)

(az értesítés a C(2004) 4770. számú dokumentummal történt)

(Csak a francia nyelvű szöveg hiteles.)

(2005/474/EK)

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 88. cikke (2) bekezdésének első albekezdésére,

miután felhívták az érdekelteket, hogy az említett cikknek [1] megfelelően tegyék meg észrevételeiket és tekintettel ezen észrevételekre,

mivel:

I. ELJÁRÁS

(1) Egy panasz alapján a Bizottság 1999. április 15-én tájékoztatást kért Franciaországtól egy, a húsvásárlásra kivetett adóról (a továbbiakban „tetemeltakarítási adó" elnevezéssel is), amelynek célja a tetemeltakarítási tevékenységek finanszírozása Franciaország területén. A francia hatóságok 1999. május 12-i levelükben válaszoltak.

(2) A Bizottság korábban megindította a Szerződés 226. cikkében előírt szabálysértési eljárást a tetemeltakarítási adó ellen [2]. Ennek alapján 1998. július 29-én figyelmeztetést intéztek Franciaországhoz. Ezt 2000. szeptember 18-án egy indoklással ellátott vélemény követte. A Bizottság 2002. június 26-án úgy döntött, hogy lezárja az ügyet.

(3) Az intézkedést, az NN 17/2001 számon, bevették a nem bejelentett támogatások nyilvántartásába. 2001 márciusában az eredeti panaszhoz egy kiegészítés érkezett. A Bizottságot időközben egy újabb panasszal keresték meg, amely megismételte az első panasz elemeit.

(4) 2002. július 10-i levelében a Bizottság tájékoztatta Franciaországot azon határozatáról, mely szerint a tetemeltakarítási adó tekintetében megindítja a Szerződés 88. cikke (2) bekezdésében előírt eljárást.

(5) A Bizottságnak az eljárás megindítására vonatkozó határozata megjelent az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában* [3]. A Bizottság felhívta a többi tagállamot, valamint az érdekelt harmadik feleket, hogy a szóban forgó intézkedéssel kapcsolatban tegyék meg észrevételeiket.

(6) A francia hatóságok 2002. október 10-én küldték el megjegyzéseiket. A Bizottság harmadik felektől is kapott észrevételeket, amelyeket 2003. február 11-i levelében küldött meg a francia hatóságoknak; a francia hatóságok ezekre 2003. április 9-i levelükben válaszoltak. A 2004. július 14-i levélben kiegészítő információkat kértek a francia hatóságoktól, amelyeket a francia hatóságok 2004. szeptember 23-i levelükben küldtek meg.

[1] HL C 226., 2002.9.21., 2. o.
[2] A/97/4309 sz.
[3] Lásd az 1. lábjegyzetet.

(7) Ez a határozat csak az 1997. január 1. és 2002. december 31. közötti állami tetemeltakarítási szolgálat (a továbbiakban „SPE" elnevezéssel is) finanszírozására vonatkozik, miután a vizsgálati eljárást 2002-ben indították meg. Az SPE finanszírozásával 2003. január 1-jét követően az NN 8/2004 számon, az állami támogatások keretében foglalkoznak.

(8) 2004. január 1-jével a tetemeltakarítási adót megszüntették. Az SPE finanszírozása ma már az ún. „vágási adó" bevételeiből történik, amellyel szemben a Bizottság nem emelt kifogást ([1]). Az ügy kivizsgálása során a francia hatóságok, elsősorban 2003. december 23-i levelükben, az ezzel kapcsolatos információkat is eljuttatták a Bizottság számára.

II. **LEÍRÁS**

1. *A TETEMELTAKARÍTÁSI ADÓ*

(9) A tetemeltakarítási adót a francia általános adó törvénykönyv 302 *bis* ZD cikkével vezették be, amely az állati tetemek és a vágóhídi hulladékok összegyűjtésére és megsemmisítésére vonatkozó és a mezőgazdasági törvénykönyvet módosító 1996. december 26-i 96-1139 sz. francia törvény 1. cikkéből vezethető le ([2]). E rendelkezés szerint a tetemeltakarítási adó 1997. január 1-jén lépett hatályba.

(10) A 96-1139. sz. törvény módosítja a francia mezőgazdasági törvénykönyv 264. cikkét, amely ezentúl így rendelkezik: „az állati tetemek, valamint a vágóhidakon lefoglalt, emberi és állati fogyasztásra alkalmatlannak minősített húsok és belsőségek összegyűjtése és megsemmisítése közszolgálati feladat, amely állami hatáskörbe tartozik".

(11) Ugyanakkor a mezőgazdasági törvénykönyvnek az említett törvény által szintén módosított 271. cikke szerint „a 264. cikkben említettől eltérő állatorvos által lefoglalt termékek, valamint a vágóhidakból, vagy állati, vagy állati eredetű élelmiszerek kezelésével vagy készítésével foglalkozó létesítményekből származó állati eredetű hulladékok megsemmisítése nem tartozik az állami tetemeltakarítási szolgálat hatáskörébe. Ezek megsemmisítése kizárólag az adott vágóhidak és egyéb létesítmények felelőssége. Kivéve, ha erre ők maguk engedéllyel rendelkeznek és e célból bejegyezték őket, kötelesek e tevékenységet a hatóságok által e célra engedélyezett és bejegyzett létesítményekre bízni."

(12) Az állami közszolgálat feladatkörébe tartozó összegyűjtés az ország területén kimúlt állatokra vonatkozik, és elsősorban azokra, amelyeket franciaországi vágóhidakban vágtak le, és amelyek emberi fogyasztásra alkalmatlanok. A tetemek összegyűjtésére csak akkor kerül sor, ha legalább 40 kg-ot kitevő állatról vagy állatcsoportról van szó. A tetemeltakarítási adó által finanszírozott SPE köréből a törvény tételesen kizárja az olyan fél részére történő szolgáltatást, aki állati tetemmel rendelkezik és aki „képes" azt egy engedélyezett félnek átadni, anélkül hogy erre kötelezett lenne (a mezőgazdasági törvénykönyv 265. II. cikke). Eszerint e körből ki van zárva az összes, magánszemélyek által kedvtelésből tartott háziállat teteme. E kizáró feltétel miatt magánszemélyek által finanszírozott tetemeltakarítási tevékenység is létezik.

(13) A tetemeltakarítási szolgáltatások nyújtásával foglalkozó vállalkozásokat a prefektusok a mezőgazdasági törvénykönyvben előírt közbeszerzési eljárásokkal választják ki. Az ezzel kapcsolatos feladatleírás előírja a szerződést elnyerő félre bízott elvégzett tevékenységek kifizetésének a módját, amely semmiféle, a közszolgáltatást igénybe vevőktől beszedett díjat sem tartalmaz. Ennek következtében az SPE szolgáltatással megbízott tetemeltakarítási vállalkozások a felhasználók (elsősorban az állattenyésztők és a vágóhidak) felé ingyenesen kötelesek nyújtani állatitetem-összegyűjtési és -megsemmisítési szolgáltatásaikat, és tevékenységüket csak az állam fizeti meg (a mezőgazdasági törvénykönyv 264-2. cikke).

(14) A tetemeltakarítási adó minden olyan hús és egyéb meghatározott árucikk felvásárlóira vonatkozik, akik e termékek kiskereskedelmi értékesítésével foglalkoznak.

(15) Az adó alanya általában minden olyan gazdasági szereplő, aki kiskereskedelmi értékesítéssel foglalkozik. Az adó alapja bármiféle beszerzés hozzáadottérték-adó (HÉA) nélküli értéke:

– friss vagy főtt, hűtött vagy mélyhűtött szárnyas, nyúl, vad vagy szarvasmarha, birka, kecske, sertés, valamint ló, szamár és ezek keresztezéseiből származó húsok és belsőségek,

– sózott hústermékek, felvágottak, disznózsír, húskonzervek és feldolgozott belsőségek,

– húsból és belsőségből készült állati takarmányok.

Azok a vállalkozások, amelyeknek az előző naptári évi üzleti forgalma hozzáadottérték-adó (HÉA) nélkül kevesebb, mint 2 500 000 francia frank (FRF) ([3]) (381 122 euro), mentesek az adó alól. Az adó kulcsát a havi hozzáadottérték-adó (HÉA) nélküli vásárlások alapján határozzák meg, amely 125 000 FRF (19 056 euro) értékig 0,5 %, 125 000 FRF felett 0,9 %. Később e kulcsokat ebben a sorrendben 2,1 % és 3,9 %-ra emelték (lásd a (18) preambulumbekezdést).

([1]) N 515/2003 állami támogatás, a francia hatóságokhoz intézett C(2004) 936 végleges, 2004. március 30-i levél.

([2]) *A Francia Köztársaság Hivatalos Lapja* (JORF) 301., 1996.12.27., 19184. o.

([3]) Számítási alap 1 FRF = 0,15 euro.

(16) Kezdetben, vagyis 1997. január 1-jétől az adó bevételét egy külön erre a célra létrehozott alaphoz rendelték, amelynek célja az állati tetemek, valamint az emberi és állati fogyasztásra alkalmatlannak minősített vágóhídi lefoglalt termékek összegyűjtésének és megsemmisítésének, azaz a mezőgazdasági törvénykönyv 264. cikkében állami feladatként minősített tevékenységeknek a finanszírozása volt. Az alapot a „Centre national pour l'aménagement des structures des exploitations agricoles" (Mezőgazdasági gazdálkodó egységek szerkezetkezelési országos központja – CNASEA) kezelte.

(17) A különböző gazdasági és pénzügyi rendelkezésekről szóló, 1998. július 2-i 98-546 sz. törvény [1] ugyanazon adófizetők számára 1998. július 1. és 1998. december 31. között egy újabb adó fizetését írta elő, elsősorban a szarvasmarhák szivacsos agyvelőbántalma (BSE) kórokozójának lappangási idejére vonatkozó közösségi normáknak nem megfelelő emlősállati húslisztek megsemmisítésének és többek között az ezzel kapcsolatos vásárlási, szállítási, raktározási és kezelési költségeknek a finanszírozására. Ennek az adónak a kulcsát a havi hozzáadottérték-adó (HÉA) nélküli felvásárlások alapján határozták meg, amely 125 000 FRF (19 056 euro) értékig 0,3 %, 125 000 FRF felett 0,5 % volt.

(18) A 2000. évi pénzügyi korrekciós törvény (a 2000. december 30-i 2000-1353 sz. törvény) 35. cikke [2] bizonyos módosításokat fogadott el a tetemeltakarítási adóval kapcsolatban, amelyek 2001. január 1-jén léptek hatályba. Ezek a módosítások a BSE-válság hatásait és az ebből eredő plusz kiadásokat voltak hivatottak ellensúlyozni. Ekkor az adó alapját kiterjesztették, hogy magában foglalja „az egyéb húsalapú termékeket is". Az adó kulcsát a havi hozzáadottérték-adó (HÉA) nélküli felvásárlások alapján határozták meg, amely 125 000 FRF (19 056 euro) értékig 2,1 %, 125 000 FRF felett 3,9 % volt. Ezenkívül minden olyan vállalkozás, amelynek az üzleti forgalma az előző naptári évben HÉA nélkül 5 000 000 FRF (762 245 euro) alatt volt, ettől fogva mentesült ezen adó megfizetése alól. Végül, az adó bevételét 2000. december 31. óta, a (16) preambulumbekezdésben említett alap helyett közvetlenül a központi állami költségvetéshez rendelték.

(19) A tetemeltakarítási adónak ez a megemelése annak az igénynek kívánt eleget tenni, hogy nemcsak az állati tetemeket és az emberi és állati fogyasztásra alkalmatlannak minősített lefoglalt vágóhídi termékeket kellett megsemmisíteni – amelyeknek a száma a BSE-válság miatt kétségkívül jóval nagyobb volt, mint azelőtt – vagy azokat az állati maradványokat, amelyeket korábban húsliszt és egyéb termékek előállítására használtak fel, hanem azokat a húsliszteket is, amelyeknek a felhasználását a fertőző szivacsos agyvelőbántalmakkal szembeni egyes védőintézkedésekről és az állati fehérjének állati takarmányként történő felhasználásáról szóló, 2000. december 4-i 2000/766/EK tanácsi határozat ideiglenesen megtiltotta [3].

2. *A VIZSGÁLATI ELJÁRÁS MEGNYITÁSAKOR A BIZOTTSÁG ÁLTAL FELVETETT ÉRVEK*

2.1. A TÁMOGATÁS LÉTEZÉSÉRŐL

(20) A Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése rendelkezik arról, hogy az általános gazdasági érdekű szolgáltatásokkal foglalkozó vállalkozásokra a Szerződés szabályai, különösen ami a versenyszabályokat illeti, olyan mértékben érvényesek, hogy e szabályok alkalmazása a rájuk bízott különleges feladatok megvalósítását jogilag vagy tényszerűen ne hiúsítsa meg. Nem szabad, hogy a kereskedelem fejlődését a Közösség érdekeivel ellentétes hatás érje.

(21) A francia hatóságok szerint a finanszírozott programok közérdeket képviselnek. A Bizottság elvben semmiféle kifogást nem emelt az ellen, ahogy a hatóságok ezeket a tevékenységeket közérdekűnek minősítették. Olyan döntésről van szó ugyanis, amelyet közegészségügyi, és környezetvédelmi indokok alátámasztanak. Ugyanakkor a Bizottság kérte a francia hatóságokat, hogy részletesen ismertessék a tetemeltakarítási adó által finanszírozott összes tevékenységet, hogy így fel tudja mérni annak alkalmazási területét. Úgy tűnt ugyanis, hogy a 96-1139. sz. törvény által nem előírt tevékenységeket, mint az értékesítési tilalom alá eső húslisztek megsemmisítését is az adóból finanszírozták volna.

(22) Az Európai Közösségek Bírósága állásfoglalása szerint [4] a 86. cikk (2) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy az nem terjed ki az olyan állami támogatásra, amelyet az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott vállalkozások kapnak, amennyiben az így kapott előny meghaladja a közszolgáltatás plusz költségét. Az ez ügyben kezdeményezett vizsgálat megindításakor több jogvita folyt a Bíróság előtt arra vonatkozóan, hogy egy adott intézkedést a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése alapján támogatásnak kell-e minősíteni akkor, ha az előny, amelyben az érintett vállalkozások emiatt részesülnek, nem haladja meg az országos rendelkezésekkel rájuk bízott közszolgáltatási feladatok pluszköltségeinek a mértékét. A Bizottság úgy ítélte meg, hogy először is azt kell megállapítani, hogy a tetemeltakarítási tevékenységek végzésével megbízott vállalkozások számára történt kifizetéseket közszolgáltatási tevékenységre nyújtott kifizetésként lehet-e minősíteni. Ezt követően kell meghatározni, hogy ezek a kifizetések meghaladták-e azokat a költségeket, amelyek e vállalkozásokat e tevékenységek végrehajtása miatt terhelték.

[1] JORF 152., 1998.7.3., 10127. o.

[2] JORF 303., 2000.12.31., 21177. o.

[3] HL L 306., 2000.12.7., 32. o. Az 1234/2003/EK bizottsági rendelettel (HL L 173., 2003.7.11., 6. o.) hatályon kívül helyezett határozat.

[4] A Bíróság C-53/00 sz., a Ferring ügyben 2001. november 22-én hozott ítélete (EBHT, 9067. o.).

(23) Ugyanakkor a vizsgálati eljárás megindításakor, a Bizottság nem rendelkezett minden szükséges információs elemmel ahhoz, hogy eldöntse, vajon betartottak-e minden olyan kritériumot, amely alapján egy szolgáltatás közszolgálatinak minősíthető. Ahhoz, hogy véleményt alkosson a tetemeltakarítással foglalkozó vállalkozások kiválasztására ebben az esetben alkalmazott közbeszerzési eljárások jellegéről, a Bizottság felkérte a francia hatóságokat, hogy adjanak át számára minden, az említett közbeszerzési eljárásokkal kapcsolatos információt, aminek alapján meg lehet állapítani, hogy az Európai Bíróság ezzel kapcsolatos joggyakorlatával összhangban [1], betartották-e többek között a szolgáltatásnyújtásra irányuló közbeszerzési szerződések odaítélési eljárásainak összehangolásáról szóló, 1992. június 18-i 92/50/EGK tanácsi irányelvet [2].

(24) A Bizottság arra vonatkozóan is információkat kívánt kapni, hogy milyen volt többek között a támogatás hatása az érintett vállalkozásokra, és bizonyítékot kívánt kapni afelől, hogy e támogatások csak a közérdeket szolgáló plusz feladatok finanszírozására szolgáltak, anélkül hogy e források egy részét átirányíthatták volna egyéb, az e vállalkozások által végzett, a versenyszférába tartozó tevékenységek felé. A Bizottság, miközben elfogadta, hogy az SPE általános közérdekű szolgáltatásnak minősülhet, fenntartotta, hogy a vizsgálat megindításakor voltak olyan indokolt felvetések, hogy milyen volt a támogatások hatása a szolgáltatások közvetlen kedvezményezettjeire, valamint arra vonatkozóan, ahogyan a szolgáltatás finanszírozása ténylegesen történt.

(25) Az eljárás megindításakor a Közösségnek a mezőgazdasági ágazatban nyújtott állami támogatásokra vonatkozó iránymutatásainak 5.6.2. pontja [3] (a továbbiakban „a mezőgazdasági iránymutatások") lehetővé tették a mezőgazdasági ágazatban nyújtott támogatások, mint a mezőgazdasági eredetű hulladékok összegyűjtéséhez, visszanyeréséhez és feldolgozásához nyújtott támogatások esetenkénti megvizsgálását. Ezt a Szerződésben kifejtett elvek figyelembevételével, és a környezetvédelemmel kapcsolatos állami támogatások keretén belül kellett elvégezni [4]. E keretrendelkezések szerint, ha a támogatásokra feltétlenül szükség van, azokat kizárólag az érintett termékek vagy szolgáltatások piaci árához viszonyított termelési pluszköltségek kompenzálására kell korlátozni. E támogatásoknak továbbá ideigleneseknek, és elvileg degresszív tendenciájúaknak kell lenniük, hogy ésszerű határidőn belül a piaci árak elvének a betartására ösztönözzenek. E tekintetben a Bizottság a mezőgazdasági iránymutatásoknak az állati betegségek elleni küzdelemre vonatkozó 11.4.5. pontjára is támaszkodott.

(26) Ugyanakkor Franciaországban a kedvezményezett mezőgazdasági gazdálkodók és vágóhidak, úgy tűnik, egyáltalán nem járultak hozzá a szolgáltatás származékos költségeihez. Ezért a Bizottság véleménye szerint lehetséges, hogy a támogatás nem felelt meg a közösségi szabályok által támasztott feltételeknek. Kétségei voltak tehát azon támogatások összeegyeztethetőségét illetően, amelyek célja az volt, hogy mentesítsék a mezőgazdasági gazdálkodókat és a vágóhidakat az állati tetemek, valamint a vágóhidakon lefoglalt húsok és belsőségek összegyűjtésének és megsemmisítésének a költségeitől.

(27) Ami az állati tetemek kezelését illeti, a francia rendszer keretében a kedvezményezett mezőgazdasági gazdálkodók és vágóhidak, úgy tűnik, egyáltalán nem járultak hozzá az említett tevékenység költségeihez. Ezenkívül úgy tűnik, hogy ez az ingyenesség állandósult, és nem volt degresszív. Az NN 76/2000 állami támogatási ügy [5] keretén belül, a Bizottság úgy ítélte meg, hogy a tetemek eltávolításához nyújtott támogatás esetében, az eltávolítás arra szolgál, hogy véget vessen a gazdálkodók gyakorlatának, miszerint ezeket a környezetet nagyon szennyező és arra, valamint az egészségre nagyon ártalmas tetemeket elégetik, eltemetik, vagy deponálják. A Bizottság emlékeztetett arra is, hogy általában nem engedélyezi azokat a működési jellegű támogatásokat, amelyek célja a vállalkozások mentesítése a környezetszennyezéssel, vagy az általuk okozott káros hatásokkal kapcsolatos pénzügyi terhek egy része alól. A Bizottság megjegyezte, hogy ez alól már engedélyeztek mentességeket, különösképpen a hulladékkezelés területén. Az ez ügyben folytatott vizsgálati eljárás nyitószakaszában a Bizottság nem rendelkezett olyan információkkal, melyek szükségessé, és ezáltal indokolttá tették volna, különösen az egyes betegségek elleni általános küzdelem programjának a keretében és/vagy az emberi egészség védelme érdekében, a tetemek összegyűjtésének és későbbi kezelésének költségeihez nyújtott állandó és nem degresszív támogatást. A Bizottság megjegyezte azt is, hogy a tetemek eltávolítására vonatkozó francia jogszabályozás nem terjedt ki minden mezőgazdasági gazdálkodóra.

[1] Különösen a Bíróság C-324/98 sz., a Teleaustria Verlags GmbH és a Telefonadress GmbH kontra Telekom Austria AG ügyben 2000. december 7-én hozott ítélete (EBHT, I-10745. o.).

[2] HL L 209., 1992.7.24., 1. o. A 2004/18/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL L 134., 2004.4.30., 114. o.) hatályon kívül helyezett irányelv.

[3] HL C 28., 2000.2.1., 2. o.

[4] HL C 72., 1994.3.10., 3. o. a támogatás alkalmazása idején, amelynek helyébe később egy új keretszabály lépett (HL C 37., 2001.2.3., 3. o.).

[5] A Bizottság 2000. október 4-i határozata az NN 76/2000 ügyben – A tej, a tejtermékek és az állattenyésztési termékek minősége és higiéniai állapota érdekében hozott intézkedések (HL C 334., 2000.11.25., 4. o.).

(28) Ami a vágóhidakon lefoglalt húsokat és belsőségeket illeti, a Bizottság az eljárás megindításakor engedélyezte, hogy igen pontosan körülhatárolt helyzetekben, az állam 100 %-ban magára vállaljon bizonyos, általában a termelőket terhelendő költségeket. A Bizottság ekkor úgy értékelte, hogy a fogyasztásra alkalmatlannak minősített állati eredetű hulladékok tetemeltakarítási szolgáltatásából származó támogatások esetleg eleget tesznek a mezőgazdasági iránymutatások 11.4.5. pontjában említett feltételeknek, és igénybe vehetik a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt mentességet. Ugyanakkor, e mentesség érvényesítésére, a Bizottság azt kívánta, hogy a francia hatóságok, a szolgáltatásban érintett minden egyes állatfajta esetében mutassák ki, hogy minden esetben beteg állatból származó, vagy olyan hulladékról van szó, amelynek a megsemmisítése valamely állatbetegség elterjedésének a megakadályozását célozta. Ez az 1998. július 1. és 1998. december 31. között bevezetett kiegészítő adóra is kiterjedt.

(29) Ami az adó megfizetése alól mentesített kereskedelmi vállalkozásokat illeti, a Bizottság a vizsgálati eljárás megindításakor okkal feltételezte, hogy a mezőgazdasági iránymutatások 3.5. pontjának alkalmazási köre szerinti támogatásról van szó. Ez előírja, hogy annak érdekében, hogy a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősüljön, minden támogatási intézkedésnek tartalmaznia kell egy ösztönző elemet, vagy bizonyos ellentételezést kell hogy előírjon a kedvezményezett számára. Ebben az esetben a könnyítés tartalma a terhek olyan csökkentése volt, amely nem tartalmazott semmilyen ösztönző elemet és a kedvezményezett részéről semmiféle ellentételezést sem. Ezért az eljárás megindításakor a versenyszabályokkal való összeegyeztethetőség nem volt nyilvánvaló.

(30) Ami a húslisztek megsemmisítését illeti, a Bizottság, mivel nem tudta pontosan, hogy a támogatás mely terméktípusokat érintette és különösen, hogy a 2000. decemberi közösségi tilalmat követően előállított húslisztek kaptak-e ebből a támogatásból, a vizsgálati eljárás megindításakor nem volt abban a helyzetben, hogy állást foglaljon a megsemmisítés finanszírozásának az összeegyeztethetőségéről. Ezenkívül a Bizottság nem tudta, hogy az említett megsemmisítés keretében kifizetett kompenzációk tartalmaztak-e túlzott mértékű kompenzációkat, akár a húslisztel rendelkezők, akár az annak megsemmisítésével megbízott vállalkozások javára. A Bizottság kérte a francia hatóságokat, hogy pontosítsák a támogatásban érintett termékek körét, megjelölve azok előállításának idejét, és hogy adjanak meg minden információt, amely lehetővé teszi annak ellenőrzését, hogy miképpen lehetett elkerülni bármiféle túlkompenzációt.

2.2. A TÁMOGATÁSOK FINANSZÍROZÁSA

(31) 2000. december 31. előtt az SPE finanszírozása parafiskális jellegű adó útján történt, amely a hús- és húsárukiskereskedőket terhelte. Ennek az adónak a bevételeit az ennek kezelését biztosító alaphoz rendelték. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy általános véleménye szerint valamely állami támogatásnak kötelező járulékokkal történő finanszírozása hatással lehet a támogatásra, amennyiben annak védő funkciója túlmutat magán a szorosan vett támogatáson, és hogy ennek következtében a támogatások nem finanszírozhatók parafiskális adók révén, amelyek a többi tagállamból érkező árukat is sújtják. A vizsgálati eljárás megindításakor a Bizottság úgy tekintette, hogy az a bevétel, ami abból adódott, hogy az SPE finanszírozása érdekében az adót a többi tagállamból érkező árura is kiterjesztették, a versenyszabályokkal összeegyeztethetetlen támogatásnak minősülhet, és ennek következtében az így finanszírozott támogatás, hasonlóképpen, a szerződéssel összeegyeztethetetlennek minősülhet.

(32) 2001. január 1-jétől az adóból származó bevételt közvetlenül a központi állami költségvetéshez rendelték. A Bizottság emlékeztetett arra, hogy a kialakult gyakorlat szerint úgy értékeli, hogy általában véve egy adóbevételnek a nemzeti költségvetésbe való beintegrálása lehetetlenné teszi a szóban forgó adó és az állam által biztosított és finanszírozott meghatározott szolgáltatás közötti kapcsolat kimutatását. Ebből adódóan már nem állítható, hogy egy adó más adóbevételekhez viszonyítva diszkriminatív jellegű lenne, mivel az adóból származó bevétel összekeveredik a többi állami bevétellel anélkül, hogy a támogatások finanszírozása közvetlenül hozzá lenne kapcsolható.

(33) Ugyanakkor komoly kétségek merültek fel a forrás és annak felhasználása közötti kapcsolat nyilvánvaló megszűnését illetően. Úgy tűnik ugyanis, hogy az adó bevételeit, amint azok a költségvetésbe kerültek, a földművelésügyi minisztérium meghatározott fejezetéhez rendelték, ahonnan azt a tetemeltakarítási szolgáltatás pénzügyi igazgatásával megbízott CNASEA költségvetésébe juttatják ([1]). Ezenkívül az adó bevételei és a szolgáltatás finanszírozása közötti megfelelőség szinte tökéletes.

(34) Az Európai Bíróság emlékeztetett arra, hogy az adózási rendszer és egy támogatás között fennálló esetleges kapcsolat léte komoly nehézséget jelent a támogatásnak a Szerződéssel való összeegyeztethetősége megállapításában. A Bíróság kijelenti, hogy egy nemzeti intézkedésnek a Szerződéssel való összeegyeztethetősége értékelésében jelentkező komoly nehézségek esetén a Bizottság csak akkor képes a vonatkozó rendelkezésekre hivatkozó panaszokban felvetett kérdésekkel foglalkozni, ha megindítja a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást ([2]).

([1]) 2000. évi kollektív költségvetési beszámoló, 2775. dokumentum, II. kötet.

([2]) A Bíróság C-204/97. sz., a Portugália kontra Bizottság ügyben 2001. május 3-án hozott ítélete (EBHT, I-3175. o.).

(35) A Bizottság nem volt abban a helyzetben, hogy a vizsgálati eljárás megnyitásakor állást foglaljon a rendszernek a Szerződéssel való összeegyeztethetősége tekintetében, különösen azért nem, mert a többi tagállamból importált termékek esetében, amelyekre az adó szintén kiterjedt, egy potenciálisan diszkriminatív rendszerről volt szó.

(36) A Bizottság jelezte, hogy ha egy állami támogatás finanszírozását az alkalmazandó versenyszabályokkal összeegyeztethetetlennek minősítik, az így finanszírozott támogatásokat is összeegyeztethetetlennek kell minősíteni mindaddig, amíg a finanszírozási szabálytalanság fennáll. Ugyanis egy támogatás finanszírozásának a szabályossága a támogatás összeegyeztethetősége kinyilvánításának egyik szükséges feltétele.

2.3. A SZERZŐDÉS 86. CIKKÉNEK (2) BEKEZDÉSE

(37) A Bizottság emlékeztetett arra is, hogy a versenyszabályok bármiféle, a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésével igazolható megsértését az általános érdekű szolgáltatás működéséhez feltétlenül szükséges szintre kell korlátozni. Ugyanakkor a vizsgálati eljárás megindításakor a Bizottság nem tudta belátni, hogy a tetemeltakarítás rendszerének az állattenyésztők és a vágóhidak számára való ingyenessége miképpen lehet szükséges egy közérdekű szolgáltatás jó működéséhez. Hasonlóképpen, a Bizottság nem látta be azt sem, hogy a tetemeltakarítási szolgáltatás jó működése miért tenne szükségessé esetleges támogatásokat az adónak alá nem vetett, vagy a tetemeltakarítási tevékenységet végző vállalkozások számára, már ami a kizárólagos tetemeltakarítási szolgáltatásnyújtás nettó költségeit meghaladó kifizetéseket illeti. Azt sem értette meg, hogy mennyiben volt szükséges a többi tagállamból érkező termékeknek a megadóztatása.

(38) Végül az eljárás megindításakor a Bizottság nem zárhatta ki, hogy a francia tetemeltakarítási rendszer szervezetéből eredő hatások együttesen a Közösség érdekeivel ellentétes hatással lehetnek a tagállamok közötti kereskedelemre, ami így alkalmazhatatlanná tenné a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdését. Mint ahogy az előbb is említettük, e hatások érinthetik úgy a húskereskedelmet, mint a vágóhídi szolgáltatásokat.

3. *EGYÉB VONATKOZÓ ELEMEK*

(39) Amint az a (2) preambulumbekezdésben már említésre került, 2000. szeptember 18-án a Bizottság indokolással ellátott véleményt nyilvánított a tetemeltakarítási adóval kapcsolatban. Ebben a véleményében a Bizottság megállapította, hogy a tetemeltakarítási adó rendszere diszkriminatív adózási intézkedést testesít meg, amely összeegyeztethetetlen a Szerződés 90. cikkével, mivel a más tagállamokból érkező húsokra is alkalmazandó, annak ellenére, hogy csupán a francia hústermelők élvezhetik az említett adó bevételeiből finanszírozott SPE-szolgáltatás előnyeit.

(40) Ezenkívül, a Szerződés 234. cikkének megfelelően, a lyoni fellebbviteli közigazgatási bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdést intézett az Európai Bírósághoz, a tetemeltakarítási adóval kapcsolatban, a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének értelmezését illetően [1]. A Bíróság ebben az ügyben 2003. november 20-án hozta meg ítéletét (a továbbiakban a „GEMO ügy").

(41) A GEMO ügy keretében a lyoni fellebbviteli közigazgatási bíróság kérte az Európai Bíróságot, hogy hozzon előzetes döntést abban a kérdésben, hogy az általános adó törvénykönyv 302 ZD cikkében előírt húsfelvásárlási adó beilleszthető-e egy olyan rendszerbe, amely a Szerződés 87. cikk értelmében támogatásnak minősíthető.

(42) A Bíróság válaszában közölte, hogy az állati tetemek és a vágóhídi hulladékok összegyűjtésére és megsemmisítésére irányuló tevékenység, amelyet a francia állattenyésztők és vágóhidak számára végeznek, állami tevékenységnek minősül. A Bíróság megállapította, hogy a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy olyan rendszer, amely az állattenyésztők és a vágóhidak számára a vágóhídi hulladékok ingyenes összegyűjtését és megsemmisítését biztosítja, állami támogatásnak minősül.

III. HARMADIK FELEK ÁLTAL ELŐTERJESZTETT ÉSZREVÉTELEK

(43) Az érdekelt felek előterjesztették észrevételeiket, amelyek átadása a francia hatóságok részére 2003. február 11-én történt meg.

1. *EGYES ÉRDEKELT VÁLLALKOZÁSOK ÁLTAL ELŐTERJESZTETT ÉSZREVÉTELEK*

(44) Azok a vállalkozások, amelyek az alábbi megjegyzéseket tették, kérték, hogy kilétüket bizalmasan kezeljék. A Bizottság a felhozott indokok alapján úgy döntött, hogy tiszteletben tartja kívánságukat.

(45) E vállalkozások szerint a tetemeltakarítási adó a Szerződés 87. cikke értelmében támogatás, elsősorban az állattenyésztők és a vágóhidak javára. Így a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint azzal, hogy mentesíti az állattenyésztőket és a vágóhidakat az egyébként őket terhelendő meghatározott pénzügyi teher alól, a tetemeltakarítási adó gazdasági előnyt biztosított „bizonyos vállalkozásoknak", ami érinti „a tagállamok közötti kereskedelmet" és „torzítja a versenyt", amennyiben csökkenti a francia húsexport költségét és a húsimportra terheli a veszélyes állati termékek megsemmisítésének a költségét, mely költséggel a származási helyük szerinti országokban azokat már megterhelték.

[1] A Bíróság C-126/01. sz., a Gazdasági, pénzügyi és ipari minisztérium kontra GEMO SA ügyben, 2003. november 20-án hozott ítélete, mely az EBHT-ban még nem jelent meg.

(46) Ezenkívül az intézkedés jogszerűtlennek tűnik, mivel azt nem jelentették be a Bizottságnak. A Bizottság végső összeegyeztethetőségi határozata nem járna azzal a hatással, hogy utólagosan szabályossá tegye azokat a végrehajtási intézkedéseket, amelyek érvénytelenek voltak, mert a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésében foglalt tilalom félreértelmezése alapján hozták meg azokat. A támogatás tehát ennek alapján összeegyeztethetetlennek minősülne.

(47) Végül nem lenne szabad, hogy a tetemeltakarítási szolgáltatás bekerüljön a Szerződés 86. cikke (2) bekezdése rendelkezéseinek a keretébe. Ha tehát igaz az, hogy a tetemeltakarítási szolgáltatást finanszírozni kell, nem feltétlenül szükséges, hogy az egy összeegyeztethetetlen támogatás révén történjék. Ez a finanszírozás minden további nélkül jelenthetne egy olyan terhet, amelyet a szolgáltatás igénybevevőinek kellene finanszíroznia, és amelyet ráterhelnének a hús árára, ami a fogyasztót terheli. Ezenkívül az adó egy diszkriminációt érvényesít a hazai és hasonló importált termékek között, ami a Közösség érdekeivel ellentétes hatással van a kereskedelem alakulására. Egy ilyen alkalmazás megakadályozná a Szerződés 86. cikke (2) bekezdésének az alkalmazását.

2. *A FELDOLGOZOTT ÉLELMISZERIPARI TERMÉKEKET GYÁRTÓ VÁLLALKOZÁSOK SZÖVETSÉGÉNEK (ADEPALE) ÉSZREVÉTELEI*

(48) Az ADEPALE megjegyzi, hogy az adó eredeti bevezetésekor súlyos problémák merültek fel a BSE betegség nyomán, elsősorban a szarvasmarhatetemek megsemmisítésével kapcsolatban. Ugyanakkor, az elpusztítandó állati tetemeknek a legnagyobb része a tejtermelő állatállományt érintette, ahol csak marginálisan történik hústermelés. Következésképpen az ADEPALE véleménye szerint az adó sajátosan „hús" ágazat jellege, továbbá az a tény, hogy az összes tejterméket mentesítették alóla, nem elfogadható. Általánosságban véve, ha szükséges megadóztatni azokat az ágazatokat, amelyek megsemmisítendő állati tetemeket produkálnak, azt legalábbis diszkrimináció mentesen kell végezni, és ezért az indoklásnak a tojástermékekre is ki kell terjednie.

(49) Azzal, hogy értékben azokra a húsalapú termékekre vonatkozik, amelyek legalább 10 % hús súlyarányt tartalmaznak, az adó az élelmiszerek eltérő és változó összetevőit érinti, mint a növényi termékeket, a csomagolásokat és általában véve a konyhakész termékeket gyártó vállalkozások fix és munkaerőköltségeit. Az ADEPALE visszautasítja a francia közigazgatás által kiválasztott 10 %-os küszöböt, és úgy tekinti, hogy olyan termék minősülhet húsalapú terméknek, amelyben a hús súlyaránya a termék súlyának több mint a felét teszi ki.

(50) Ezenkívül az ADEPALE megállapítja, hogy a gyakorlatban egy fogyasztási adóról van szó, amely diszkriminatív módon próbálja megterhelni egyes termékek fogyasztói árait. Ebből következik, hogy jelentősen eltérő a versenyhelyzet a több mint 10 % hús súlyarányt tartalmazó termékek és az összes többi élelmiszer-ipari termék, azaz a tejtermékek és a tojástermékek, a zöldségtermékek, valamint minden olyan feldolgozott termék között, amely kevesebb, mint 10 % húst tartalmaz.

(51) Végül, ha az adó indokolása a közegészségügy védelme, annak egészségügyi felügyeletét az ADEPALE szerint elvben a 85/73/EGK irányelvnek az élő állatok és egyes állati termékek állatorvosi vizsgálata és ellenőrzése finanszírozásának biztosítása céljából történő módosításáról és egységes szerkezetbe foglalásáról, valamint a 90/675/EGK és a 91/496/EGK irányelv módosításáról szóló, 1996. június 26-i 96/43/EK tanácsi irányelv ([1]) és annak a francia jogba való átültetése alapján kell végezni.

3. *A KERESKEDELMI ÉS DISZTRIBÚCIÓS VÁLLALKOZÁSOK SZÖVETSÉGÉNEK (FCD) ÉSZREVÉTELEI*

(52) Az FCD már azon a véleményen volt, hogy a támogatás kettős előnyt kínált: csökkentette azokat a vállalkozói kockázatokat, amelyeket egyébként a tetemeltakarítással foglalkozó vállalkozásoknak kellene magukra vállalniuk, és egy olyan költségelemet iktatott ki, amely általában az állattenyésztők és a vágóhidak, mint az állati tetemek és a vágóhídi lefoglalt termékek előállítóinak a költségei között kellene hogy szerepeljen.

(53) Az FCD jelenleg elsősorban azt emeli ki, hogy az SPE jelenlegi franciaországi finanszírozási rendszere összeegyeztethetetlen a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdésével, mivel nincsenek olyan kielégítő intézkedések, amelyek biztosítanák a tetemeltakarítási tevékenységek tényleges versenytárgyalásos pályáztatását, és mivel e szolgáltatás finanszírozásában túlkompenzáció érvényesül.

(54) Az FCD arra is rámutat, hogy azok az állami alapok, amelyekben a francia tetemeltakarítási vállalkozások részesültek, nem csupán az SPE jog szerint definiált finanszírozását szolgálták, hanem egyéb tevékenységek finanszírozását is, amelyek kívül estek a jog alkalmazási körén, úgymint a 2000. decemberi közösségi tilalom után, valamint az annak előtte gyártott húslisztek megsemmisítése, amelyre a tetemeltakarítási vállalkozásoknak sürgősségi alapon és pályáztatás nélkül 205 millió euro támogatást fizettek ki.

([1]) HL L 162., 1996.7.1., 1. o.

(55) Az FCD elítéli, hogy 2002 óta egy újabb jogellenes állami támogatás létezik, amelyet a húsfelvásárlásra kivetett adóból finanszíroznak, olyan kisipari hentesek javára, akik maguk semmisítik meg a több mint tizenkét hónapos szarvasmarhák esetében a gerincvelővel közvetlen kapcsolatba kerülő gerinccsontokat. Ennek a támogatásnak az összege úgy tűnik, hogy meghaladta a 20 millió eurót.

4. *SPANYOLORSZÁG ÉSZREVÉTELEI*

(56) Spanyolország elítéli azt a tényt, hogy a rendszer diszkriminációt érvényesít a húsimport és a más országokból származó hústermékek tekintetében, mivel ezekre úgy kell adót fizetni, hogy semmiféle kompenzációban sem részesülnek, az adó bevételeit kizárólag a francia állattenyésztők és vágóhidak javára használják fel.

(57) Ez a probléma Spanyolországban azáltal is súlyosabbá vált, hogy ott 2002. január 1-jén minden nemzeti támogatási rendszert megszüntettek, és mert a húshulladékok megsemmisítésének összes költsége már be van építve az exportált termékek árába. Ami a gazdaságokban talált elhullott állatok tetemeit illeti, a fenti időponttól kezdődően erre is megszüntettek mindenféle támogatást, az állattenyésztők esetleges költségeit egy biztosítási rendszer fedezi.

IV. **FRANCIAORSZÁG ÁLTAL ELŐTERJESZTETT ÉSZREVÉTELEK**

(58) 2002. október 10-i levelükben a francia hatóságok előterjesztették észrevételeiket a Bizottság határozatával kapcsolatban, amellyel az, a szóban forgó támogatással szemben, megindította a Szerződés 88. cikkének (2) bekezdésében előírt eljárást. A Bizottság kérésére 2004. szeptember 23-án kiegészítő információ küldésére került sor.

(59) A francia hatóságok szükségesnek ítélték, hogy röviden emlékeztessenek az SPE általános gazdasági körülményeire. Kifejtették, hogy az SPE-t az 1996. december 26-i 96-1139 sz. törvény a BSE-válsággal összefüggésben hozta létre. Ez a törvény egy olyan egészségügyi rendszerbe illeszkedik, amely két fő rendeletre támaszkodik:

– a nagy kockázati szintet jelentő végtermékek, mint a magángazdaságokban nem emberi fogyasztásra levágott állatok, az egyéb állati tetemek, a valamely betegség elleni küzdelem keretében levágott állatok, az emberre vagy más állatokra is átterjedhető betegségek klinikai jeleit mutató beteg állati hulladékok, a szállítás közben kimúlt állatok, az emberek vagy állatok egészségét veszélyeztető állati hulladékok elégetését előíró és az 1991. december 30-i rendeletet módosító 1996. június 28-i rendelet,

– az egyes kérődző állatok szövetei és az azokat tartalmazó, különleges kockázati szintet jelentő (MRS) termékek forgalmazásának és fogyasztási célú forgalomba hozatalának felfüggesztéséről szóló 1996. szeptember 10-i rendelet. Ez a rendelet megtiltotta egyes szarvasmarhák, juhok és kecskék agyvelőjének, gerincvelőjének és szemének forgalomba hozatalát, és azokat a nagy kockázati szintet jelentő termékekkel egy csoportba sorolta.

(60) Ezek a rendeletek, amelyeknek célja a fogyasztók egészségének a védelme volt, óvintézkedésként megtiltották a felsorolt termékeknek az élelmiszerláncba való bevitelét, és kötelezővé tették ezek elégetését. A francia hatóságok szerint e rendelkezéseknek csak akkor volt értelme, ha azok egy teljes körű hatékonyságot megtestesítő rendszerbe illeszkedtek be. A tetemeltakarítás tekintetében a mezőgazdasági törvénykönyvet kiegészítő és módosító 1975. december 31-i 75-1336 sz. törvényből következő tetemeltakarítási rendszer esetében ([1]), amely egy adott területen fennálló összegyűjtési monopólium ellenében a tetemeltakarítási vállalkozás által összegyűjtött termékek valorizációjára támaszkodott, nem ez volt a helyzet.

(61) E feltételek között a francia hatóságok úgy döntöttek, hogy létrehoznak egy tetemeltakarítási közszolgáltatási tevékenységet, amelynek feladata az elégetésre szánt nagy kockázati szintet megtestesítő anyagok összességének a megsemmisítése.

(62) Az 1996. december 26-i 96-1139 sz. törvénnyel módosított mezőgazdasági törvénykönyv 264. cikke így rendelkezik: „az állati tetemek, valamint a vágóhidakon lefoglalt, emberi és állati fogyasztásra alkalmatlannak minősített húsok és belsőségek összegyűjtése és megsemmisítése közszolgálati feladat, amely állami hatáskörbe tartozik”.

(63) A 2001. december 28-i 2001-1275 sz. törvény óta az MRS fogalmát, amely a vágóhídi lefoglalások címén került bele az SPE-be, e rendelkezésekben kifejezetten megemlítik.

([1]) JORF, 1976.1.3., 150. o.

(64) E tekintetben a francia hatóságok kijelentették a Bizottságnak, hogy az SPE csak az emberre vagy állatra egészségügyi kockázatot jelentő termékekre vonatkozik, amelyek 1996-ban az állati hulladékok 10 %-át tették ki, az állati termékek előállításának egyéb melléktermékeit továbbra is magánjogi szerződéses keretekben gyűjtik össze. Ez az arány 2000 óta 30 %-ot tesz ki, mivel kibővítették a különleges kockázati szintet jelentő anyagok listáját. Ez a rendszer eltér a 2000. december 1-jén a 2000-1166 rendelettel létrehozott rendszertől [1], amely egy kárpótlási rendszert vezet be a 2000. november 14-i rendeletben az állati takarmányozásra szánt termékeknél bizonyos betiltott lisztek és zsiradékok előállítását végző vállalkozások számára. Ez utóbbi intézkedést 2002. január 18-án bejelentették a Bizottságnak.

(65) Ami a húsliszteket illeti, a francia hatóságok kijelentik, hogy az SPE csak az e szolgálat keretében begyűjtött termékek feldolgozásából keletkező húslisztek elégetését vállalja magára. Nem finanszírozza az állati takarmányokban betiltott húslisztek elégetési költségeit.

(66) 1997. január 1. és 2000. december 31. között az SPE finanszírozása az 1996. december 26-i 96-1139 sz. törvény (1) cikkében előírt adóból történt, mely adó bevételeit a CNASEA által kezelt alaphoz rendelték. 2001. január 1. óta finanszírozása az állami költségvetésből történik.

1. *LÉTEZIK-E TÁMOGATÁS A TETEMELTAKARÍTÁSI VÁLLALKOZÁSOK JAVÁRA*

(67) A francia hatóságok kijelentik, hogy az eljárást megindító határozat 27. és 48. pontjában a Bizottság elismeri, hogy az SPE, amelyet egészségvédelmi és környezetvédelmi szempontok indokoltak, a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése alapján közérdekű tevékenységnek minősülhet. A Bizottság kérdést tett fel többek között az SPE-vel megbízott vállalkozások közforrásokból való díjazását illetően.

(68) A francia hatóságok kifejtették, hogy a tetemeltakarítási vállalkozásoknak kifizetett tételek teljes összege az 1997 és 2002 közötti időszakra 828 552 389 eurót tesz ki. Ez megfelel a tetemeltakarítási (SPE) közszolgáltatási kiadások teljességének. A vállalkozások számára a kifizetéseket vagy közbeszerzési pályáztatás, vagy lefoglalási határozatok alapján fizették ki. A közbeszerzési eljárásokat leginkább megyei és régiós szinten alkalmazták, és a lefoglalásokat is, amelyek prefektusi rendeletek tárgyát képezték.

(69) Tekintettel a közbeszerzési pályázatok odaítéléseinek feltételeire, valamint a lefoglalásokra alkalmazandó szabályozásra, a francia hatóságok szerint ki van zárva, hogy a teljesített kifizetések hatással lehettek volna a kedvezményezett vállalkozások esetleges, a versenyszférába tartozó tevékenységeire.

(70) A francia hatóságok kijelentik, hogy a mezőgazdasági törvénykönyv 264-2 cikkének rendelkezéseivel összhangban, miként azok a tetemeltakarítási közszolgáltatásra vonatkozó és a mezőgazdasági törvénykönyvet módosító, 1996. december 27-i 96-1229 sz. [2]., az 1997. október 30-i 97-1005 sz. rendelettel [3] módosított, rendeletből következnek, az SPE a közbeszerzési pályáztatás feltételei körébe tartozik. Eszerint a mezőgazdasági törvénykönyv 264-2 cikke többek között előírja:

„I. – A prefektus feladata, hogy a megyében végrehajtassa a tetemeltakarítási közszolgáltatást, és ennek érdekében, a közbeszerzési törvénykönyvben meghatározott eljárások szerint, lebonyolítsa azokat a pályáztatásokat, amelyekért e törvénykönyv 44. cikke alapján személyesen felelős. Ugyanakkor, ha a feladatok jellege indokolja, a szerződés megköthető ugyanazzal a vállalkozással a szolgáltatás egészére, vagy egy részére, több megyére is. […]

II. – E cikk I. bekezdése rendelkezéseitől eltérően a tetemeltakarítási közszolgáltatás végrehajtásához szükséges egyes szerződések országos szinten is megköthetők, ha technikai vagy gazdasági megfontolások egy ilyen szintű koordinációt indokolnak […].”

(71) A francia hatóságok kifejtik, hogy a mezőgazdasági törvénykönyv 264-2 cikke alkalmazásában ezek a szerződések olyan közigazgatási záradékokat tartalmaznak, amelyek meghatározzák a pályázat tárgyát képező szolgáltatások jellegét, a szerződést elnyerő félre bízott feladatok végrehajtása díjazásának a módját, amelynek mentesnek kell lennie mindenféle, a közszolgáltatás igénybe vevőitől történő díjbeszedéstől, úgy, hogy az információk lehetővé teszik a szolgáltatás minőségének az értékelését, és a műszaki feladatleírás meghatározza az állati tetemeknek és vágóhídi hulladékoknak a megkövetelt egészségügyi garanciáknak megfelelő összegyűjtése, szállítása, feldolgozása és, adott esetben, megsemmisítése technikai feltételeit.

[1] JORF 279., 2000.12.2., 19178. o.

[2] JORF 204., 1996.12.31., 19697. o.

[3] JORF 255., 1997.11.1., 15908. o.

(72) Ezen az alapon az alábbi feltételek mellett kötöttek közbeszerzési szerződéseket:

– 1997-ben a megyei közbeszerzési szerződések három technikai elemet tartalmaztak: az összegyűjtés, a húslisztté történő feldolgozás és a húslisztek elégetése. Szinte minden esetben az égetésre vonatkozó elem eredménytelen maradt, ebből adódik, hogy a tetemeltakarítási közszolgáltatásból adódóan jelentős húslisztkészletek halmozódtak fel,

– 1998-ban a megyei közbeszerzési szerződések csak az összegyűjtésre és a húslisztté történő feldolgozásra vonatkoztak. Ami az elégetést illeti, országos közbeszerzési pályázatot hirdettek meg, de az, a megfelelő infrastruktúrák hiánya miatt, eredménytelen maradt. Ugyanis a cementműveknek, amelyek a leginkább alkalmas iparágnak tűntek, hogy a húslisztet, mint alternatív fűtőanyagot elégessék, műszaki módosításokat kellett volna végrehajtaniuk, és sokszor nem abban a régiókban voltak, ahol az állati hulladékok előállítása jellemző volt,

– 1999-ben és 2000-ben az összegyűjtési és feldolgozási szerződéseket megyei szinten kötötték meg, az égetésre vonatkozó szerződéseket pedig csak azokban a megyékben, ahol húsliszt-„előállítás" történt, akár azért, mert ott feldolgozóüzem működött, akár azért mert ott húslisztkészlet keletkezett.

(73) A francia hatóságok kiemelték, hogy a legtöbb közbeszerzési pályáztatás nem tette lehetővé az SPE megfelelő működéséhez szükséges szolgáltatások biztosítását.

(74) A francia hatóságoknak számos alkalommal és különösen a húslisztek elégetési fázisában, a közegészségügy és a közrend érdekében sürgősségi lefoglalási eljárásokhoz kellett folyamodniuk. Ezeket a lefoglalásokat a javak és szolgáltatások lefoglalására vonatkozó 1959. január 6-i 59-63 sz. rendelet ([1]) és annak 1962. március 26-i 62-367 sz. végrehajtási rendelete alapján végezték ([2]).

(75) E rendelkezések elsősorban azt írják elő, hogy az igényelt szolgáltatások díjazása visszatérítés formájában történjék, amely csak azokat a tényleges, közvetlen és kétségtelen veszteségeket kompenzálhatja, amelyeket a lefoglalás a szolgáltatóra hárított. E visszatérítések kizárólag azokat a szükséges költségeket veszik figyelembe, amelyeket ténylegesen kimutatnak, és amelyek a szolgáltatónál a munkaerő költsége, az amortizáció és a tőkehozam fedezéséhez szükségesek, és amelyeket a szokásos feltételek mellett kalkulálnak ki. Ezzel szemben semmiféle térítés nem jár annak a nyereségnek az elmaradásáért, amelyet a szolgáltató számára a lefoglalt javak feletti szabad rendelkezés, vagy szakmai tevékenységének szabad folytatása biztosított volna.

(76) A francia hatóságok átadtak egy táblázatot, amely évenként és megyénként összefoglalja a közbeszerzési szerződéseket és a megtörtént lefoglalásokat. Ez az információs táblázat a megyék körében végzett felmérés eredménye.

(77) A francia hatóságok kifejtették, hogy a közbeszerzési szerződéseket elsősorban megyei szinten kötötték meg, eltérő időtartamra (hat hónaptól három évig). Lefoglalásokra szükség volt akár az eredménytelen közbeszerzési eljárások pótlására, akár a tetemeltakarítási közszolgáltatási tevékenységnek a közbeszerzési szerződések előkészítési fázisában való folytatására, vagy pedig e megsemmisítendő melléktermékek hirtelen jelentkező mennyiségének és típusainak az új közegészségügyi védelmi intézkedések miatti növekedése következtében.

(78) A (76) preambulumbekezdésben említett táblázat rámutat a lefoglalási eljárások igénybevételére már az SPE létrehozásának kezdetétől (1997), a sürgősségi egészségügyi helyzet miatt, amelyeket azután 1998 és 2000 között a melléktermékek összegyűjtésére és feldolgozására vonatkozó rendszeres közbeszerzési szerződések követtek. A 2000. évtől az érintett nagy kockázati szintet jelentő anyagok körében bekövetkezett jelentős változások miatt nehézségek mutatkoztak a közbeszerzési szerződések folytatásában. 2001-ben az új közbeszerzési törvénykönyvnek megfelelő országos modell szerinti közbeszerzési pályázatok eredménytelennek bizonyultak, és arra vezettek, hogy a kialakult sürgősségi helyzetben 2002-től a lefoglalási rendszer igénybevételéhez kellett folyamodni. Ettől fogva, a francia hatóságok szerint, a bizottsági iránymutatás tervezetéről folytatott, és a francia rendszer jogi bizonytalanságát felvető kezdeti viták miatt az állam nem kívánta hosszú távú szerződésekben elkötelezni magát.

(79) Ebben a jogi helyzetben számos vállalkozás biztosítja a tetemeltakarítási feladatok végrehajtását. A legfontosabbak a CAILLAUD, a SARIA, az FERSO-BIO és az Équarrissage Moderne du Var, ők rendelkeznek azzal a tizenhárom üzemmel, amelyek az SPE-ből származó nyers hulladékokat húslisztté dolgozzák fel. Más vállalkozások, mint a VERDANNET és a SOTRAMO, csak ezeknek a hulladékoknak az összegyűjtésével foglalkoznak. Mások csak a húslisztek elégetésének a fázisában kapcsolódnak be. Ez utóbbiak a négy nagy cementgyártó csoporthoz tartoznak, mint a LAFARGE, a CALCIA, a VICAT és a HOLCIM.

([1]) JORF, 1959.1.8., 548. o.
([2]) JORF, 1962.4.4., 3542. o.

(80) A francia hatóságok rámutatnak, hogy az SPE keretébe tartozó hulladékokat összegyűjtésük és feldolgozásuk minden fázisában külön kezelik. A feldolgozás például a nagy kockázati szintet jelentő anyagok kezelésének osztályába sorolt létesítményekre vonatkozó rendelet szerint külön erre engedélyezett üzemekben történik. Tekintettel erre a különleges körülményre, az SPE körébe tartozó anyagok kezelése ezen üzemeknek szinte az egyetlen tevékenysége. A nyújtott szolgáltatások ezért igen pontosan kimutathatók. A szolgáltatás díjazásának részarányát a feldolgozóipari ágazathoz tartozó üzemek átlagértékének a 30 %-ára lehet becsülni.

(81) Következésképpen, tekintettel az SPE-t létrehozó jogalkotói jellegű aktusra és a közbeszerzési szerződésekkel, illetve a lefoglalásokkal kapcsolatos követelményekre, a francia hatóságok szerint a SPE keretében a szolgáltató vállalkozásoknak nyújtott díjazás nem lépi túl a rájuk bízott kötelezettségek teljesítésével kapcsolatos pótlólagos költségeket.

2. *AZ ÁLLATTENYÉSZTŐK ÉS A VÁGÓHIDAK RÉSZÉRE NYÚJTOTT TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSÁRÓL*

(82) A francia hatóságok emlékeztetnek arra, hogy a Bizottság szerint az állattenyésztők és a vágóhidak teljes mentesítése a tőlük származó állati tetemek és hulladékok összegyűjtésének megfizetése alól támogatásnak minősülhet abban az értelemben, hogy mentesítik őket az egyébként őket terhelendő hulladék összegyűjtési és megsemmisítési költségeinek a viselése alól. Még ha egy ilyen támogatás indokolható is volt a betegségekkel szembeni küzdelemben, a Bizottság szerint, ha túllépné a mezőgazdasági iránymutatások által engedélyezett intézkedések körét, a közös piaccal összeegyeztethetetlennek minősülhetne.

(83) A francia hatóságok előzetesen felhívják a Bizottság figyelmét a húspiac területén az 1996 és 2000 közötti időszak különleges jellegére. Ugyanis akkor, amikor az állati tetemeket és az egyéb hulladékokat Franciaországban fogyasztásra alkalmatlannak minősítették, és az 1996. június 28-i és szeptember 10-i rendeletekkel előírták ezek kötelező elégetését, ugyanezeknek a termékeknek a feldolgozása a többi tagállamban tovább folytatódott.

(84) Közösségi szinten az ugyanezen termékek piacról való kivonását és megsemmisítését előíró határozatok a meghatározott kockázatokat jelentő termékeknél csak 2000. október 1-jétől léptek hatályba, a fertőző szivacsos agyvelőbántalmak tekintetében veszélyt jelentő anyagok felhasználásának szabályozásáról, valamint a 94/474/EK határozat módosításáról szóló, 2000. június 29-i 2000/418/EK bizottsági határozat alapján [1] és 2001. március 1-jétől az állatok takarmányozásában bizonyos állati melléktermékek felhasználását megtiltó 2000. december 27-i 2001/25/EK bizottsági határozat alapján [2].

(85) Négy éven át, a harmonizáció hiányában, a francia hatóságok szerint úgy lehet értékelni, hogy a marhahús árának a megállapítása a többi tagállamban, amely figyelembe vette a tetemek és egyéb hulladékok összegyűjtésének a költségeit, ugyancsak figyelembe vette e termékek valorizációját. Franciaországban, ugyanezen termékek mentesítése a tetemeltakarítással kapcsolatos költségek alól járhatott bizonyos következményekkel a szarvasmarha-ágazat húsáraira, de a francia hatóságok szerint ez a hatás nem lehetett nagyobb, mint az a költség, amely ezt az ágazatot lemenő ágban a tetemeltakarítási adó kifizetésével megterhelte.

(86) A francia hatóságok véleménye szerint, ha az SPE bevezetése a hús árának a csökkentését előidéző hatással járt volna, egyértelmű előny mutatkozott volna meg ebből adódóan a többi tagállam felé irányuló francia húsexport számára, pedig nem ez volt a helyzet. Semmiféle előnyt nem lehet például kimutatni az Egyesült Királyságba irányuló export alakulásában, amely az egyetlen olyan tagállam, ahol a BSE-válság méretei miatt, az állati tetemek feldolgozására és elégetésére jelentős rendszert építettek ki.

(87) Ha viszont a Bizottság a Szerződés 87. cikke alapján mégis támogatás jelenlétére következtetne, a francia hatóságok úgy ítélik meg, hogy ezek indokoltnak minősülnek, mivel az állatbetegségek elleni küzdelem eszközrendszeréhez tartoznak. Összeegyeztethetősége a tetemeltakarítási közszolgáltatás létrehozásakor alkalmazandó 1986. november 10-i munkadokumentum, vagy a mezőgazdasági iránymutatások, és különösen azok 11.4. és azt követő pontjai alapján vizsgálható. A Franciaországban elfogadott rendelkezések célja ugyanis kizárólag a fertőzési veszélyek elhárítása volt.

(88) Bármi is legyen a Bizottság által kiválasztott alap, a francia hatóságok szerint a támogatások engedélyezhetők annál fogva, hogy közösségi vagy nemzeti rendelkezések lehetővé teszik a betegségek elleni küzdelem hivatalos kereteinek a létrehozását, azzal a céllal, hogy kompenzációknak helyt adó kötelező intézkedések révén biztosítsa azok kiiktatását. Ebben az esetben vitathatatlan, hogy a BSE elleni küzdelem úgy a közösségi, mint a nemzeti szinten elfogadott intézkedések együttes keretébe illeszkedik be.

[1] HL L 158., 2000.6.30., 76. o. Az 1326/2001/EK rendelettel (HL L 177., 2001.6.30., 60. o.) hatályon kívül helyezett határozat.

[2] HL L 6., 2001.1.11., 16. o. A 446/2004/EK rendelettel (HL L 72., 2004.3.11., 62. o.) hatályon kívül helyezett határozat.

(89) A BSE-válság nyilvánvalóvá tette a „nagy kockázati szintűnek" minősített állati tetemek és hulladékok, valamint az állatok takarmányozásában különleges kockázatokat jelentő anyagok felhasználásából adódó egészségügyi kockázatokat. Ebben az összefüggésben a veszélyesnek nyilvánított termékek teljes megsemmisítését olyan feltételek mellett kell biztosítani, amelyek kiküszöbölnek minden, az ember és az állatok egészségét veszélyeztető kockázatot.

(90) Mivel állati tetemekről van szó, a francia hatóságok azt állítják, hogy a Bizottság maga is levonta e termékek valorizációja betiltásának szükségességére vonatkozó következményeket a tenyésztett állatok élelmezésében, és nem csupán a betegségekkel szembeni küzdelem jegyében egy gazdaságban levágott állatok, de minden egy gazdaságban kimúlt, nem emberi fogyasztásra levágott szarvasmarhák, kecskék, juhok, patások és szárnyasok esetében is (a fent említett 2001/25/EK határozat).

(91) A francia hatóságok állítása szerint egyébként kiderült, hogy az állati tetemeknek a tenyésztett állatok élelmezési láncából 2001-ben történt kivonása a többi érintett tagállamban is megindította a tetemek megsemmisítésének teljes átvállalását célzó állami intézkedések bevezetését.

(92) A francia hatóságok számára a vágóhídi lefoglalt termékek az ember és az állatok egészsége szempontjából ugyanezen veszélyes termékek körébe tartoznak. Ezek a termékek az emberi fogyasztásra alkalmatlannak minősített termékeket jelentik, melyek listáját a friss húsok előállításának és forgalomba hozatalának céljából a mészárszék vágóhidak által teljesítendő feltételekről, és ezen létesítmények egészségügyi szemléi feltételeinek meghatározásáról szóló, 1992. március 17-i rendeletben és a szárnyasok *post mortem* egészségügyi szemléje feltételeinek meghatározásáról és egészségügyi téren különböző közösségi irányelvek átültetéséről szóló, 1996. június 8-i rendeletben állították össze.

(93) Úgy az állati tetemek, mint a vágóhídi lefoglalt termékek esetében, beleértve az MRS anyagokat, ezek összegyűjtése és feldolgozása a többi hulladéktól elkülönülten történik.

(94) A francia hatóságok szerint ennek következtében az SPE által finanszírozott intézkedések az állatbetegségek elleni küzdelem címén indokoltak.

3. *AZ ADÓ MEGFIZETÉSE ALÓL MENTESÍTETT VÁLLALKOZÁSOKNAK NYÚJTOTT TÁMOGATÁS FENNÁLLÁSÁRÓL*

(95) Ami az 1996. december 26-i 96-1139 sz. törvény 1. cikkében előírt, és az adó törvénykönyv 302 *bis* ZD cikkében kodifikált adó megfizetése alól mentesített vállalkozásoknak nyújtott esetleges támogatást illeti, a francia hatóságok az alábbi magyarázattal szolgáltak.

(96) 1997 és 2000 között ezt az adót mindenkinek meg kellett fizetnie, aki hús és egyéb termékek, mint sózott húsok, felvágottak, disznózsír, húskonzervek, feldolgozott belsőségek kiskereskedelmi értékesítésével foglalkozott, és amelyek üzleti forgalma az előző naptári évben HÉA nélkül legalább 2,5 millió FRF-t tett ki.

(97) A 2000. évi pénzügyi korrekciós törvény 35. cikke kiszélesítette az adó alapját az összes hús alapú termékre.

(98) 2001. január 1-jétől a havi hozzáadottérték-adó (HÉA) nélküli felvásárlások alapján meghatározott adókulcsot is megemelték, 125 000 FRF értékig 0,6 %-ról 2,1 %-ra, 125 000 FRF felett 1 %-ról 3,9 %-ra. Ugyanakkor az adó kivetésének küszöbértékét HÉA nélkül 5 millió FRF-ra (763 000 euróra) emelték.

(99) A francia hatóságok szerint az adó küszöbértékének a meghatározása objektív és racionális kritériumra támaszkodik. Ezt az adó fizetésére kötelezettek által realizált üzleti forgalom alapján kalkulálják, ezért nem eredményezi közöttük a verseny eltorzulását.

(100) A kritérium annyiban objektív, hogy a küszöbérték meghatározása kizárja a realizált bevételeken kívüli minden más szempont figyelembevételét. Racionális, mert megfelel az egyébként a HÉA esetében alkalmazandó normál adózási rendszerben figyelembe vett üzleti forgalomnak. E tekintetben a francia hatóságok emlékeztetnek arra, hogy a húsfelvásárlásokra kivetett adót a hozzáadottérték-adóra (HÉA) alkalmazandó szabályok szerint szedik be és ellenőrzik. Ugyanezeket a küszöbértékeket alkalmazták más eltérő helyzetekben is, mint például az egyes reklámkiadásokat terhelő adó esetében.

(101) A valóságban az adó megfizetése alól mentesített vállalkozások elsősorban a kisipari hentesek és húsfeldolgozók, amelyek esetében az adó beszedése túl nagy költséget eredményezett volna.

(102) Ezenkívül a francia hatóságok jelzik, hogy, a döntés következményei még akkor is rendkívül korlátozottaknak bizonyulnak, ha fenntartják a Bizottság azon érvét, miszerint ez a döntés esetleg hatással van a közösségen belüli kereskedelemre amennyiben:

– a bevásárlóközpontok elsősorban a francia piacon végzik beszerzéseiket. A többi tagállamból érkező húsimport a Franciaországban fogyasztott teljes húsmennyiség mintegy 16 %-át teszi ki, és elsősorban a háztartásokon belüli étkezésekre jellemző. A nagy bevásárlóközpontok tehát nem forgalmaznak jelentős mennyiségű, a többi tagállamból származó hústermékeket,

– a szakosodott húsboltok nem csupán regionális vagy nemzeti hústermékeket árulnak. Sőt, egyes húsboltok elsősorban külföldről szerzik be áruikat.

4. *A RENDSZER FINANSZÍROZÁSÁRÓL*

(103) A francia hatóságok kifejtik, hogy a Bizottság szerint az SPE finanszírozása olyan adó révén történhet, amely összeegyeztethetetlen a Szerződés diszkriminatív intézkedéseket tiltó 90. cikkével. Emlékeztetnek elsősorban az 1998-ban, mulasztás miatt indított eljárásra.

(104) E kérdésben a francia hatóságok emlékeztették a Bizottságot az 1998. július 29-i figyelmeztetésre adott 1998. szeptember 18-i jegyzékükben kifejtett érvekre. E jegyzékben a francia hatóságok arra a következtetésre jutottak, hogy a tetemeltakarítási adó nem merít ki egyetlen olyan kritériumot sem, melynek alapján vámdíjnak, vagy vámdíjjal egyenértékű adónak lehetne azt minősíteni, vagy akár, hogy a Szerződés értelmében diszkriminatív jellegű adókivetést jelentene. Felhívják ugyanakkor a Bizottság figyelmét arra, hogy békülésre törekedve, az említett adót 2001. január 1-jétől a központi állami költségvetéshez rendelték (a 2000. évi pénzügyi korrekciós törvény 35. cikke).

(105) Ami azokat az állításokat illeti, miszerint nem szűnt volna meg a valóságos kapcsolat az adó bevétele és annak 2001. január 1. óta érvényes rendeltetése között, a francia hatóságoknak az a véleménye, hogy ezeket alaptalannak kell minősíteni. Az adót, mint más hasonló forrásokat, a központi állami költségvetéshez rendelték, anélkül hogy azt a földművelésügyi minisztérium valamely fejezetéhez rendelték volna. Mivel ennek a minisztériumnak a feladata az SPE végrehajtása, ezért elengedhetetlen, hogy e feladat végrehajtásának céljából forrásokat biztosítsanak számára. A francia hatóságok azt állítják, hogy ezeknek a forrásoknak az eredete semmiképpen sem a másutt beszedett adó bevétele.

(106) A francia hatóságok emlékeztetnek arra, hogy az 1996. december 26-i 96-1139 sz. törvény célja az állati tetemek és az emberi fogyasztásra alkalmatlannak minősített vágóhídi hulladékok összegyűjtésének és megsemmisítésének jogi szabályozása. Ennek érdekében hozta létre az SPE-t, valamint annak finanszírozási módszereit egy új adórendszer révén. E tekintetben a 96-1139 sz. törvény egyidejűleg módosítja a mezőgazdasági törvénykönyvet és az általános adó törvénykönyvet. A 96-1139 sz. törvény 1. cikke által az általános adó törvénykönyvbe iktatott rendelkezés ugyanilyen helyénvaló módon szerepelhetett volna az 1997. évi pénzügyi törvényben is. Ugyanakkor úgy eljárási okból, mint az állam új kiadásai és a szükséges bevételek közötti párhuzamosság okán, továbbá a célok hasonlósága miatt az adó bevételét akkor arra szánták, hogy egy, az SPE-t finanszírozó alapba kerüljön, és a 302 *bis* ZD cikknek az általános adó törvénykönyvbe való beillesztését a 96-1139 sz. törvény írta elő.

(107) A francia hatóságok emlékeztetnek arra, hogy az általános adó törvénykönyv 302 *bis* ZD cikke által bevezetett adó a húsfelvásárlásokra kivetett adó. Bár eredeti célja miatt általánosságban „tetemeltakarítási adónak" nevezik, hivatalosan sohasem viselte ezt az elnevezést. A 96-1139 sz. törvény 1. cikkének B) bekezdése azt irányozta elő, hogy az általános adó törvénykönyv 302 *bis* ZD cikke alapján beszedett adó bevételét egy olyan alaphoz rendeljék, amelynek célja az állati tetemek és az emberi fogyasztásra alkalmatlan vágóhídi hulladékok összegyűjtésének és megsemmisítésének a finanszírozása.

(108) A 2000. évi pénzügyi korrekciós törvény 2000. december 31-ét követően véget vetett annak, hogy a húsfelvásárlásra kivetett adó az alapba kerüljön. Ettől fogva a húsfelvásárlásra kivetett adót, amely 2001. január 1. óta ezen a címen jelenik meg az állami költségvetés adóbevételeiben, már nem rendelik egy specifikus kiadáshoz, hanem az az általános állami költségvetésbe kerül. A 96-1139 sz. törvény által létrehozott alap már nem kap forrásokat. Azt lezárták, és az SPE-re vonatkozó költségeket közvetlenül a földművelésügyi minisztérium költségvetésébe illesztették, hasonlóan minden egyéb a hatáskörébe tartozó tételhez. A 2000. évi pénzügyi korrekciós törvény egy olyan pénzügyi korrekciós törvény, amelynek nem szándéka az 1996. december 26-i 96-1139 sz. törvény címének a módosítása, amelynek célja továbbra is az SPE létrehozása, de egy specifikus költségvetési fejezet beiktatásával módosítja az általános adó törvénykönyvet és az említett közszolgáltatás finanszírozásának a módját.

(109) Ami az adó összegének a 2000. év utáni alakulását illeti, a francia hatóságok rámutatnak, hogy 2001. január 1. után, amikor az az általános állami költségvetésbe került, módosították a húsfelvásárlásokra kivetett adó mértékét és alapját. 2004. január 1-jéig nem történt további módosítás. A 2000. évi pénzügyi korrekciós törvényben végrehajtott emelések célja, egyéb adóügyi és költségvetési intézkedések kiegészítéseképpen az volt, hogy kiigazítsák az állami kiadásokat és bevételeket.

(110) A francia hatóságok szerint igaz, hogy az SPE finanszírozása a földművelésügyi minisztériumban jelentős új költségtételt jelentett, aminek megvolt a súlya az állami források új egyensúlyának egyidejű kialakításában. Ettől az időponttól fogva nincs olyan intézkedés, amely az adó kulcsát az SPE finanszírozási igényeihez igazítaná. Egyébként a francia hatóságok kifejtik, hogy az adó mértékének és alapjának a módosításai olyan bevételt eredményeztek, amely 2001 óta, általánosabb költésvetési egyensúlyi okok miatt közismerten magasabb, mint az SPE kiadásainak az alakulása (lásd az 1. táblázatot).

(111) A francia hatóságok kijelentették, hogy az SPE számára rendelt alapokat nem fordították másra, mint e szolgáltatásnak a finanszírozására. 1997 és 2000 között a CNASEA által kezelt alap csupán az SPE keretébe illő nagy kockázati szintet jelentő termékek összegyűjtésére, feldolgozására és elégetésére szolgált. Nem is lehetett másként felhasználni, mivel a francia hatóságok szerint, ez alatt az időszak alatt, a tetemeltakarítás egyéb melléktermékeit valorizálták.

(112) Ezenkívül az adó bevétele ebben ez időszakban jelentős mértékben elmarad az SPE költségeitől. 2001. január 1. után az SPE működéséhez szükséges összegeket a parlament évente szavazta meg az SPE finanszírozásáért és megvalósításáért felelős földművelésügyi minisztérium javára. Ezeket az összegeket kizárólag az SPE szintjén várható kiadási előrejelzések alapján határozták meg, bármiféle, az adó bevételeinek összegével való összekapcsolás nélkül.

(113) A francia hatóságok emlékeztetnek végül arra, hogy az adó bevételei csak 1997 és 2000 között táplálták azt a különleges alapot, amelynek célja az SPE finanszírozása volt. Ez alatt az időszak alatt tehát a földművelésügyi minisztérium nem biztosított forrásokat az SPE-kiadások fedezésére. A 44-71 költségvetési fejezetet 2001-ben hozták létre. 1997 és 2000 között a húsfelvásárlásokra kivetett adóval finanszírozott alapnak nem voltak pluszbevételei.

(114) A francia hatóságok szerint 2001. január 1. után már nem állapítható meg összefüggés az adó beszedése és a földművelésügyi minisztérium által elrendelt források között, mely utóbbiak összességükben az állami költségvetés forrásaiból származnak.

(115) A francia hatóságok által elküldött 1. táblázat tartalmazza az adó bevételeit és az SPE kiadásait. Ebből kiderül, hogy a tetemeltakarítási adó összes bevételei 1997 és 2002 között 1 337 676 215 eurót, míg az SPE összkiadásai 828 552 389 eurót tettek ki.

1. táblázat

(euróban)

	Az adó bevételei az államkincstár nyilvántartásában	SPE-kiadások	Az adó bevételei az államkincstár nyilvántartásában	A CNASEA-nak juttatott költségvetési keretek	SPE-kiadások
1997	83 702 949	63 577 613			
1998	111 557 213	101 235 325			
1999	98 223 855	104 428 265			
2000	93 868 217	147 839 108			
1. részösszeg	387 352 234	417 080 311			
2001			423 083 271	185 684 975	181 777 656
2002			527 240 710	224 891 780	229 694 422
2. részösszeg			950 323 981	410 576 755	411 472 078

5. *HARMADIK FELEK ÉSZREVÉTELEIVEL KAPCSOLATOS MEGJEGYZÉSEK*

(116) 2003. április 9-i levelükben a francia hatóságok válaszoltak a harmadik felek által előterjesztett észrevételekre. Ezekre az észrevételekre az alábbiak szerint reagáltak.

(117) Arra a megjegyzésre, hogy az SPE nem tartozik a Szerződés 86. cikke (2) bekezdésének alkalmazási körébe, a francia hatóságok úgy látják, hogy az SPE végrehajtásával megbízott vállalkozásokat általános gazdasági érdekű szolgáltatással megbízott vállalkozásokként kell tekinteni, elsősorban a közegészségügy védelme okán.

(118) Ami az FCD megjegyzéseit illeti, a francia hatóságok fontosnak tartották kijelenteni, hogy az SPE feladata a nagy kockázati szintet jelentő termékek elszállítása és megsemmisítése, függetlenül e termékek eredetétől, és éppen ezért az SPE-szolgáltatást igénybe vevők szerint nem érvényesül eltérő bánásmód.

(119) Ami az SPE-kifizetésekben az állítólagos túlkompenzációt illeti, a francia hatóságok szerint a tetemeltakarítási vállalkozások részére történt kifizetésekben nem lehet szó túlkompenzációról, mivel a szolgáltatás honorálása vagy közbeszerzési szerződések keretében, vagy a gazdasági szereplő számára előírt kötelezettségből adódó tényleges, közvetlen és kétségtelen anyagi veszteséget kompenzáló visszatérítésekre jogosító lefoglalások keretében történik.

(120) A francia hatóságok kifejtik, hogy az FCD állításaival ellentétben az SPE számára rendelt alapok nem finanszíroznak más olyan tevékenységeket, amelyek nem illeszkednek a törvény alkalmazási körébe. Az SPE ezért elkülönül a húslisztek állati takarmányozásra való felhasználását megtiltó rendelkezést követően létrehozott, a húslisztek megsemmisítésére létrehozott rendszertől.

(121) A francia hatóságok kifejtik, hogy az FCD által felvetett tény, miszerint a hatáskört az összes MRS termékre kiterjesztették, csupán a nem emberi fogyasztásra szánt állati melléktermékekre vonatkozó egészségügyi előírások megállapításáról szóló, 2002. október 3-i 1774/2002/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alkalmazását jelentették ([1]). Az említett rendelet hatálybalépése előtt, a több mint tizenkét hónapos szarvasmarhák gerincoszlopa nem minősült MRS-nek. A francia hatóságok szerint minden olyan MRS, amely ezen elnevezés alatt nem szerepelt a francia törvényben, bekerült a vágóhídi lefoglalt termékek körébe. E gerincoszlopoknak az MRS-listára való felvétele, olyan körülmények között, hogy azok eltávolítása nem a vágóhídon, hanem a hentesnél történik, arra késztette a francia hatóságokat, hogy az MRS-termékeket kifejezetten pontosítsák a törvényben. Ezáltal a jogalkotási módosítás csupán az egyenlő bánásmód elvét alkalmazta, miszerint minden MRS-termékkel rendelkező számára biztosítani kell, hogy azonos feltételekkel vehesse igénybe az SPE-szolgáltatást.

(122) Ami a spanyol kormány megjegyzéseit illeti, a francia hatóságok számokkal támasztották alá, miszerint a spanyol frisshús- vagy fagyasztotthús-export, akár a tagállamok, akár külső államok irányába 1995 óta növekedett, ellentétben azzal, ahogy az a francia húsexport esetében történt. Ilyen feltételek mellett a francia hatóságok úgy tekintik, hogy a spanyol hatóságok nem hivatkozhatnak az SPE franciaországi ingyenességének a hatására olyan értelemben, hogy az kedvezőtlenül befolyásolta volna a húskereskedelmet, amely állítás indokolására semmilyen számokkal alátámasztott bizonyítékkal sem szolgáltak.

V. ÉRTÉKELÉS

1. *A SZERZŐDÉS 87. CIKKÉNEK (1) BEKEZDÉSE*

(123) A Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése szerint, ha a Szerződés másként nem rendelkezik, a közös piaccal összeegyeztethetetlen a tagállamok által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a tagállamok közötti kereskedelmet.

([1]) HL L 273., 2002.10.10., 1. o. A legutóbb a 668/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 112., 2004.4.19., 1. o.) módosított rendelet.

(124) A sertéshús piacának közös szervezéséről szóló, 1975. október 29-i 2759/75/EGK tanácsi rendelet ([2]) 21. cikke szerint a Szerződés 87–89. cikkei a sertéshúságazatban alkalmazandók. A marha- és borjúhús piacának közös szervezéséről szóló, 1999. május 17-i 1254/1999/EK tanácsi rendelet ([3]) 40. cikke szerint a marhahúságazatban is alkalmazandók. Ez utóbbi elfogadása előtt a marhahús piacának közös szervezéséről szóló, 1968. június 27-i 805/68/EGK tanácsi rendelet ([4]) 24. cikke szerint ugyanezek a marhahúságazatban alkalmazandók voltak. A baromfihús piacának közös szervezéséről szóló, 1975. október 29-i 2777/75/EGK tanácsi rendelet ([5]) 19. cikke szerint a baromfihús-ágazatban is alkalmazandók.

1.1. LÉTEZIK-E ÁLLAMI FORRÁSOKBÓL FINANSZÍROZOTT SZELEKTÍV ELŐNY

(125) Az Európai Bíróság a GEMO ügyben már állást foglalt a francia tetemeltakarítási közszolgáltatás kérdésében. Amint a Bíróság az említett ügyben kifejti, a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése előírja annak meghatározását, hogy egy adott jogi rendszerben egy állami intézkedés alkalmas-e arra, hogy „bizonyos vállalkozásokat vagy bizonyos áruk termelését” előnyben részesítse. Ha igen, akkor az adott intézkedés kimeríti az említett rendelkezésben foglalt állami támogatás fogalmának részét képező szelektivitás feltételét.

(126) Ezenkívül a Bíróság szerint támogatásnak minősülnek azok az intervenciók, amelyek, bármilyen formában, alkalmasak vállalkozásoknak közvetlen vagy közvetett előnyt biztosítani, vagy amelyeket olyan gazdasági előnynek kell tekinteni, amelyhez a vállalkozás normál piaci körülmények között nem juthatott volna hozzá ([6]).

(127) Ezenkívül, továbbra is a Bíróság joggyakorlata szerint, támogatásnak minősülnek azok az intervenciók, amelyek különböző formában könnyítenek a normál körülmények között a vállalkozások költségvetését terhelő kötelezettségeken, és amelyek ezért, anélkül, hogy a szó szoros értelmében szubvenciók lennének, ugyanolyan jellegűek, vagy azonos hatást fejtenek ki ([7]).

([2]) HL L 282., 1975.11.1., 1. o. A legutóbb az 1365/2000/EK bizottsági rendelettel (HL L 156., 2000.6.29., 5. o.) módosított rendelet.

([3]) HL L 160., 1999.6.26., 21. o. A legutóbb az 1899/2004/EK bizottsági rendelettel (HL L 328., 2004.10.30., 67. o.) módosított rendelet.

([4]) HL L 148., 1968.6.28., 24. o. Az 1254/1999/EK rendelettel hatályon kívül helyezett rendelet.

([5]) HL L 282., 1975.11.1., 77. o. A legutóbb a 806/2003/EK rendelettel (HL L 122., 2003.5.16., 1. o.) módosított rendelet.

([6]) A Bíróság C-280/00. sz., az Altmark ügyben, 2003. július 24-én hozott ítélete (EBHT, I-07747. o.) és a Bíróság C-34/01 és C-38/01 sz., az Enirisorse összevont ügyekben 2003. november 27-én hozott ítélete, mely az EBHT-ban még nem jelent meg.

([7]) A Bíróság C-355/00 sz., a Freskot ügyben 2003. május 22-én hozott ítélete (EBHT, I-5263. o.).

(128) Az ebben az esetben tárgyalt rendszer finanszírozása egy, az állami hatóságok által bevezetett parafiskális adó révén történik, és ennélfogva, ahogy azt a Bíróság a GEMO-ítéletben egyébként megállapította, a rendszer államinak minősül.

(129) Ami a támogatás fennállását, illetve jellegét illeti, ezt a tetemeltakarítási rendszer potenciális kedvezményezettjeinek és finanszírozásának a szintjén kell megállapítani. A Bizottság a vizsgálati eljárás megindításakor az SPE szolgáltatás potenciális kedvezményezettjeinek az alábbi fő kategóriáit állította össze:

– a tetemeltakarítási vállalkozások,

– az állattenyésztők és a vágóhidak,

– akik húsliszttel rendelkeznek,

– azok a kiskereskedelmi húsértékesítő vállalkozások, amelyeknek az éves üzleti forgalma kevesebb, mint 2,5 millió FRF (2001 óta 5 millió FRF).

A vizsgálati eljárás során és a Bizottság részére átadott információk alapján a kedvezményezettek egy új kategóriáját lehetett megállapítani:

– hentesek és húsfeldaraboló egységek, amelyek MRS-termékeket tartanak.

1.1.1. ***A tetemeltakarítási vállalkozásoknak nyújtott támogatás***

(130) A Bizottság a vizsgálati eljárás megindításakor úgy tekintette, hogy először is azt kell megállapítani, hogy a tetemeltakarítási vállalkozásoknak kifizetett közpénzek közszolgáltatási feladatnak minősíthető tevékenység honorálását szolgálták-e. Ezt követően kell meghatározni, hogy e kifizetések meghaladták-e azokat a költségeket, amelyek e vállalkozásoknál e tevékenység elvégzése során felmerültek.

(131) A tetemeltakarítási vállalkozások, a francia jog szerint, törvény által előírt közszolgálati feladatot teljesítenek, amennyiben összegyűjtik és megsemmisítik az állati tetemeket és az emberi és állati fogyasztásra alkalmatlan vágóhídi lefoglalt húsokat és belsőségeket.

(132) Az Európai Bíróság ugyanis a GEMO ügyben emlékeztetett arra, hogy a mezőgazdasági törvénykönyv 264-1. cikke szerint a tetemeltakarítási közszolgáltatással az egyes megyék prefektusaival megkötött közbeszerzési szerződések nyerteseit bízzák meg.

(133) Az a tény, hogy az SPE finanszírozása egy parafiskális adó bevételeivel történik, amelyet a húsértékesítőktől szednek be, azt is jelenti, hogy az e szolgáltatásokat nyújtó vállalkozások az említett szolgáltatással kapcsolatos költségeik fedezésére közpénzekben részesülnek.

(134) Egyébként a tetemeltakarítási tevékenység gazdasági tevékenységnek minősül. Franciaországban ebben az ágazatban két nagyvállalkozás van vezető pozícióban, amelyek együttes piaci részesedése 80 % és 90 % között van, és amelyek, legalábbis az egyik esetben, több mint 152 millió eurós üzleti forgalmat realizálnak ([1]).

(135) Az Európai Bíróság Altmark ügyben hozott 2003. július 24-i ítéletéből ([2]) az következik, hogy a közszolgálati tevékenységet lehetővé tevő állami szubvenciók nem esnek a Szerződés 87. cikkének a hatálya alá, amennyiben a szubvenciók a kedvezményezett vállalkozások számára a közszolgáltatási kötelezettség végrehajtásával kapcsolatos szolgáltatásaik ellenértékének megfelelő kompenzációt jelentik. Ugyanakkor a Bíróság előírja, hogy ehhez az alábbi feltételek megléte szükséges:

a) először, hogy a kedvezményezett vállalkozást valóban megbízták a közszolgáltatási kötelezettség végrehajtásával, és hogy ezeket a kötelezettségeket egyértelműen meghatározták;

b) másodszor, azokat a paramétereket, amelyek szerint a kompenzációt kiszámítják előzetesen, objektív és átlátható módon állapították meg;

c) harmadszor, a kompenzáció nem haladja meg azt a mértéket, amely a közszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez szükséges költségek egészét vagy egy részét fedezi, tekintetbe véve az azzal kapcsolatos bevételeket, valamint a kötelezettségek teljesítéséért felszámított ésszerű hasznot;

d) negyedszer, ha a közszolgálati kötelezettség végrehajtásával megbízott vállalkozást nem közbeszerzési eljárással választották ki, a szükséges kompenzáció mértékét egy olyan költségelemzéssel állapították meg, amely költségek egy átlagos, jól vezetett és megfelelően felszerelt, az igényelt közszolgáltatás követelményeinek megfelelni képes vállalkozásnál e kötelezettségek teljesítésekor felmerültek volna, tekintetbe véve az azzal kapcsolatos bevételeket, valamint a kötelezettségek teljesítéséért felszámított ésszerű hasznot.

([1]) A francia szenátus 131. sz. jelentéséből vett adatok, 1996–1997. évi rendes ülésszak, benyújtotta: M. Roger Rigaudière.

([2]) A fentebb említett C-280/00 sz. ügy.

(136) Az Altmark jogi precedens feltételeivel kapcsolatban a Bizottság a (137)–(153) preambulumbekezdésekben ismerteti megjegyzéseit.

(137) Ami az első feltételt illeti, az SPE egy jogi aktussal, az 1996. december 26-i 96-1139 sz. törvénnyel jött létre, mely a mezőgazdasági törvénykönyvbe az L 226-1–L 226-10 cikkekkel lett kodifikálva. A mezőgazdasági törvénykönyv L 226-1 cikke előírja, hogy:

„az állati tetemek, az emberi és állati fogyasztásra alkalmatlannak minősített vágóhídon lefoglalt húsok, belsőségek és állati melléktermékek, valamint a fertőző, lappangó szivacsos agyvelőbántalmakkal kapcsolatos sajátos kockázatot jelentő anyagok – melyek listáját a földművelésügyi miniszter állítja össze – összegyűjtése és megsemmisítése közszolgáltatási feladatnak minősül, amely állami hatáskörbe tartozik”.

(138) A rendelkezésére álló információk alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az Altmark-precedens első feltétele teljesült.

(139) Ami a második feltételt illeti, a Bizottság szerint azok a paraméterek, amelyek szerint a kompenzációt kiszámítják előzetesen, objektív és átlátható módon lettek megállapítva. Így az 1996. december 27-i 96-1229 sz. végrehajtási rendelet előírja, hogy az SPE pontos feltételek mellett, a közbeszerzési eljárás előírásainak van alávetve.

(140) A francia hatóságok szerint a mezőgazdasági törvénykönyv R 226-7 cikke előírja többek között, hogy minden megyében a prefektus feladata az SPE végrehajtása, és ennek érdekében a közbeszerzési törvénykönyvben meghatározott eljárások szerint megköti a közbeszerzési szerződéseket. Ettől eltérően, ha azt technikai vagy gazdasági megfontolások indokolják, a szerződéseket országos szinten kötik meg. A mezőgazdasági törvénykönyv R 226-10 cikkének alkalmazásában e szerződések tartalmaznak elsősorban egy olyan igazgatási kitételsort, amely meghatározza a szerződés tárgyát képező szolgáltatások jellegét, azoknak a feladatoknak a díjazási módját, melynek végrehajtásával a szerződés nyertese megbízást kapott, a szolgáltatás minőségének és költségének értékelését lehetővé tévő információkat, azt, hogy a szolgáltatás szervezési és működési feltételeiről miként kell tájékoztatni a lakosságot, valamint olyan technikai kitételsort, amelyek a megkövetelt egészségügyi garanciák betartása mellett meghatározzák az állati tetemek és vágóhídi hulladékok összegyűjtésének, szállításának, feldolgozásának és, adott esetben, megsemmisítésének technikai feltételeit.

(141) A közbeszerzések lefolytatására előírt eljárás, amely ebben az esetben a 92/50/EGK irányelv IA melléklete körébe tartozik, a francia hatóságok szerint, ennek következtében képes garantálni a teljes átláthatóságot az igények és az elvárt szolgáltatások meghatározásában. Ezenkívül, több mint 300 közbeszerzési felhívást közzétettek az *Európai Közösségek Hivatalos Lapjában*.

(142) Csak akkor folyamodtak lefoglalási eljáráshoz, amikor a közbeszerzési pályáztatás eredménytelennek bizonyult, azaz egyetlen ajánlat vagy egyetlen megfelelő ajánlat sem érkezett, és ez az 1959. január 6-i 59-63 sz. rendelet és az 1962. március 26-i 62-367 végrehajtási rendelet szerint, a területi önkormányzatok általános törvénykönyve alapján történt, mely rendeletek a díjazást olyan térítés formájában írják elő, amely azt kizárólag a szolgáltató által eszközölt tényleges és szükséges kimutatott költségekre korlátozza, figyelmen kívül hagyva annak az elmaradt nyereségnek a megtérítését, amelyet a szóban forgó vállalkozás számára szakmai tevékenységének szabad folytatása biztosított volna.

(143) A francia hatóságok átadtak a Bizottságnak egy évekre és megyékre lebontott táblázatot, amely bizonyítja, hogy a tetemeltakarítási feladatok végrehajtásának megvalósítása ténylegesen mindig is vagy közbeszerzési eljárás, vagy lefoglalási eljárás tárgyát képezte.

(144) A rendelkezésére álló információk alapján a Bizottság úgy ítéli meg, hogy az Altmark-precedens második feltétele teljesült.

(145) A harmadik feltétel vonatkozásában, ami a kompenzáció szintjét illeti, a francia hatóságok azt állítják, hogy az nem haladja meg azt a szintet, ami a közszolgáltatási kötelezettségek végrehajtása miatt felmerülő költségek fedezéséhez szükséges. A közbeszerzési eljárások alkalmazása magában foglalja a vállalkozások versenyeztetését, ami alkalmas arra, hogy a közhatóságok számára legelőnyösebb ajánlat megjelenjen. Amikor, a korábban jelzettek szerint, a közbeszerzési pályáztatás eredménytelennek bizonyult, a lefoglalási eljárást alkalmazták. A kompenzáció kalkulálását is, éppen a francia lefoglalási jogszabályozás alkalmazása miatt, a legkisebb költséget jelentő módon végezték el.

(146) Ugyanis a Franciaországban érvényes szabályozási rendelkezések előírják, hogy az igényelt szolgáltatások díjazása visszatérítés formájában történjék, amely csak azokat a tényleges, közvetlen és kétségtelen veszteségeket kompenzálhatja, amelyeket a lefoglalás a szolgáltatóra hárított. E visszatérítések kizárólag azokat a szükséges költségeket veszik figyelembe, amelyeket ténylegesen kimutatnak, és amelyek a szolgáltatónál a munkaerő költsége, az amortizáció és a tőkehozam fedezéséhez szükségesek, és amelyeket a szokásos feltételek mellett kalkulálnak ki. Ezzel szemben semmiféle térítés nem jár annak a nyereségnek az elmaradásáért, amelyet a szolgáltató számára a lefoglalt javak feletti szabad rendelkezés vagy szakmai tevékenységének szabad folytatása biztosított volna.

(147) Az Altmark-precedens harmadik feltételét illetően az alábbi megfontolások merülnek fel. A vizsgálati eljárás ez ügyben történt megindításakor a Bizottság kérte a francia hatóságokat, hogy adják át számára az összes olyan információt, amelyek elsősorban az érintett vállalkozások részére kifizetett összegekre vonatkoznak, és annak a kimutatását, hogy ezek a támogatások csupán a Szerződés 86. cikkének (2) bekezdése szerinti általános gazdasági érdeket jelentő szolgáltatás megvalósításához szükséges feladatok miatti pluszköltségek finanszírozására szolgáltak. Ezenkívül e hatóságokat felkérték, mutassák ki, hogy e forrásokat nem lehetett esetleges, a kedvezményezett vállalkozások által folytatott, a versenyszférába tartozó tevékenységekre felhasználni (keresztszubvenciók).

(148) A Bizottság megjegyzi, hogy a francia hatóságok csak annak ismertetésére szorítkoztak, hogy a tetemeltakarítási vállalkozások számára az 1997 és 2002 közötti időszakban kifizetett összegek mindösszesen 828 552 389 eurót tettek ki, és hogy azok megfeleltek a tetemeltakarítási közszolgáltatási tevékenység költségei összességének. A Bizottság ezért csak az említett információk alapján kénytelen véleményt nyilvánítani.

(149) Az adott esetben a tetemeltakarítási vállalkozások részére az 1997 és 2002 közötti időszakban történt kifizetésekre vonatkozó pontosabb és számokkal alátámasztott információk hiányában, amelyek bizonyítanák, hogy az adott kifizetések semmilyen esetben sem lépték túl az SPE végrehajtásával kapcsolatos plusz költségeket, a Bizottság nincs abban a helyzetben, hogy bizonyossággal megállapíthassa, hogy az Altmark-precedens harmadik feltétele ténylegesen teljesült. Ezenkívül, pontosabb információk hiányában, a Bizottság nem tudta megvizsgálni, hogy léteztek-e keresztszubvenciók az adott vállalkozásoknál.

(150) Ezeket a kétségeket a francia földművelésügyi miniszter kérésére a vizsgálati koordinációs állandó bizottság által készített 1997. évi jelentés (a COPERCI jelentés) csak megerősíti, eszerint ugyanis „a tetemeltakarítási vállalkozások nagyvonalú bánásmódban részesültek, amikor az általuk nyújtott szolgáltatásokra a beszedett adójövedelemből részesültek”, miszerint „fennáll az a potenciális kockázat, hogy az égetési szolgáltatást duplán finanszírozták, amelyet akkor is kifizettek, amikor azt ténylegesen el sem végezték” és „az a tetemeltakarítási tevékenység, amely a »kergemarhakór«-válság előtt strukturálisan veszteséges volt, nyereségessé változott”.

(151) A Bizottság szerint ennek következtében nem állítható bizonyosan, mint ahogy azt a Bíróság megköveteli, hogy a kompenzáció nem haladja meg azt a mértéket, amely a közszolgáltatási kötelezettség teljesítéséhez szükséges költségek egészét vagy egy részét fedezi, tekintetbe véve az azzal kapcsolatos bevételeket, valamint a kötelezettségek teljesítéséért felszámított ésszerű hasznot.

(152) Ugyanakkor az is igaz, hogy a panaszosoknak a tetemeltakarítási vállalkozások számára kifizetett összegekre és az SPE végrehajtásával kapcsolatos tevékenységek költségeire vonatkozó állításait sem támasztották alá számszerű kimutatásokkal úgy, hogy azok az e vállalkozások számára nyújtott túlkompenzációt kimutatták volna. Egyébként az adóból származó bevételek és az SPE-tevékenységek között eltérés önmagában nem alkalmas a megtörtént kifizetések és a tetemeltakarítás költségei közötti egyensúly hiányának kimutatására.

(153) E megfontolások, és a francia hatóságok által átadott információk alapján a Bizottság nem vonhatja le tehát az a következtetést, hogy az Altmark-ítéletben megszabott minden feltétel teljesült volna, és hogy ennélfogva a tetemeltakarítási vállalkozások számára történt kifizetések nem kerülhetnek ki a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése szerinti állami támogatás meghatározása alól.

(154) Még akkor is, ha az adóból finanszírozott intézkedések fő kedvezményezettjei a mezőgazdasági gazdálkodók és a vágóhidak voltak (lásd az 1.1.2. pontot), a Bizottság nem zárhatja ki, hogy a tetemeltakarítási vállalkozásoknak nyújtott kifizetések a Szerződés 87. cikke szerinti támogatási elemeket is tartalmaztak.

1.1.2. *Támogatás az állattenyésztők és a vágóhidak részére*

(155) Az Európai Bíróság GEMO ügyben hozott ítélete szerint az a tény, hogy az állati tetemek és vágóhídi hulladékok összegyűjtését és megsemmisítését, amely az állattenyésztők és vágóhidak részére végzett szolgáltatás, magánvállalkozások végzik, nem zárja ki, hogy azt adott esetben állami támogatásnak minősítsék, mivel az adott tevékenység rendszerét eredetileg az állami hatóságok állították fel.

(156) A Bíróság arra a következtetésre jutott, hogy a Szerződés 87. cikke (1) bekezdését úgy kell értelmezni, hogy egy olyan rendszer, amely az állattenyésztők és a vágóhidak számára ingyenesen biztosítja a vágóhídi hulladékok összegyűjtését és eltakarítását, a mezőgazdasági gazdálkodóknak és a vágóhidaknak nyújtott állami támogatásnak minősül.

(157) Az adott esetben kétség sem merül fel atekintetben, hogy az állattenyésztők és a vágóhíd vállalkozások javára hozott intézkedéseket közfinanszírozásból fedezik, elsősorban költségvetési forrásokból és/vagy az állami hatóságok által kötelezővé tett adó bevételeiből.

1.1.3. ***A húslisztttel rendelkezők***

(158) Amennyiben az SPE által érintett húslisztek az SPE-hulladékok feldolgozásából származnak, és nem a 2000. évi tiltó kereskedelmi rendelkezések alá eső húslisztekről van szó, meg kell állapítani, hogy ezeknek a húslisztteknek a megsemmisítése csupán az SPE végrehajtásának egy szükséges fázisa, és hogy ennek a mindenféle kereskedelmi érték nélküli anyagnak a megsemmisítése az SPE körébe tartozó tevékenység. Ennélfogva ezt az anyagot ugyanúgy kell vizsgálni, mint „az állattenyésztőknek és a vágóhidaknak nyújtott támogatást", mivel csupán az előbbiek által előállított hulladékok megsemmisítésének egy későbbi fázisát jelentik. Ugyanis a hulladékok végső megsemmisítésének a költségei részét képezik azon összköltségnek, amely a hulladékot előállító termelő felelősségi körébe tartozik, és amelynek az átvállalásával az állam csupán további támogatást nyújt a számára.

(159) A francia hatóságok azt állították, hogy az SPE csupán az e szolgáltatás keretében összegyűjtött termékek feldolgozása során keletkező húslisztek elégetési költségeit vállalja fel. Nem finanszírozza azon termékek elégetését, amelyek a húslisztek állati takarmányként való felhasználása tilalmából keletkeztek. Ezt a kérdést egyébként a Bizottság egy másik intézkedés keretében (n° NN 44/2002) már kivizsgálta.

1.1.4. ***Támogatás MRS anyagokkal rendelkező henteseknek és húsfeldaraboló egységeknek***

(160) Itt egy 2002. január 1. óta hatályban lévő intézkedésről van szó, amelyet szintén a tetemeltakarítási adó révén finanszíroznak, és amelyet elsősorban azok a hentesek kapnak, akik maguk távolítják el a több mint tizenkét hónapos szarvasmarháknál a gerincoszlop azon csontjait, amelyek a gerincvelővel kapcsolatban vannak.

(161) A francia hatóságok kifejtették, hogy 2002 előtt a több mint tizenkét hónapos szarvasmarhák gerincoszlopát nem tartották nyilván az MRS-termékek között. Miután e gerincoszlopot felvették az MRS-termékek listájára úgy, hogy annak eltávolítása nem a vágóhidakon, hanem a hentesek-nél történik, arra késztette a francia hatóságokat, hogy az MRS-termékeket, az SPE keretébe tartozó hulladékokként kifejezetten belevegyék a jogi szabályozásba. A francia hatóságok véleménye szerint minden olyan MRS, amelyet kifejezetten nem említenek meg e körben, a vágóhídi hulladékok kategóriájába tartozik.

(162) Ugyanakkor, amennyiben ezek a hulladékok az SPE körébe tartoznak, és nem a vágóhidakban foglalkoznak velük, meg kell állapítani, hogy megsemmisítésük olyan terhet jelent, amely elsősorban azokra a hentesekre hárul, akik a több mint tizenkét hónapos szarvasmarhák gerincoszlopával kapcsolatos munkafolyamatokért felelősek.

(163) Így „az állattenyésztők és a vágóhidak számára nyújtott támogatások" ügyében tett megjegyzések értelemszerűen alkalmazandók az SPE e vonatkozásában érintett MRS termékekkel foglalkozó hentesekre. Következésképpen a hentesek és húsfeldaraboló egységek körében a gerincoszlopok ingyenes eltávolítása 2002. január 1. óta e vállalkozások számára nyújtott állami támogatást jelent.

1.1.5. ***Az adómentességet élvező cégek számára nyújtott támogatás***

(164) Az Európai Bíróság értelmezésében a támogatás fogalma nem vonatkozik olyan intézkedésekre, amelyek a kiszabott terheket illetően differenciálást érvényesítenek a vállalkozások között, ha ez a differenciálás az érintett terheket előíró rendszer jellegéből és gazdasági funkciójából ered. A vállalkozások között a rájuk kiszabott terheket illetően ilyen differenciálást létrehozó tagállam feladata annak kimutatása, hogy ezt az intézkedést az érintett rendszer jellege és gazdasági funkciója indokolja [1].

(165) A 96-1139 sz. törvény előírja adómentesség biztosítását azon kiskereskedelmi húsértékesítést végző vállalkozások számára, amelyeknek az éves üzleti forgalma kevesebb, mint 2,5 millió FRF (ezt a küszöbértéket később 5 millió FRF-ra emelték, lásd a (18) preambulumbekezdést). Ez az adómentesség az állam számára bevételkiesést jelent [2], és azt az állami adóbevételek biztosításának célját követő adórendszer jellege és gazdasági funkciója nem indokolja.

(166) Az adómentesség ugyanis nem a húsértékesítésre vonatkozó üzleti forgalomra, hanem az összes értékesítés üzleti forgalmára vonatkozik. Ezért lehetséges például, hogy egy vállalkozás, amely kizárólag húsértékesítést végez, és üzleti forgalma 2,4 millió FRF-t tesz ki, ilyen mértékű húsértékesítéssel nem kerül az adó hatálya alá. Ugyanakkor egy olyan, általános élelmiszer-értékesítést végző vállalkozás, amelynek teljes üzleti forgalma 10 millió FRF, de amelyből a húsértékesítés 1 millió FRF, az adó hatálya alá kerül. Miután az adót a húst tartalmazó termékek értéke alapján kalkulálják, nem látszik indokoltnak mentesíteni az adó alól egy olyan vállalkozást, amely húsértékesítésben nagyobb üzleti forgalmat bonyolít, egy olyan konkurens vállalkozással szemben, amely kisebb hústartalmú termék üzleti forgalmával mégis az adó hatálya alá kerül.

(167) Következésképpen az említett adómentesség szelektív előnyt jelent a mentességet élvező kereskedők részére [3]. Itt tehát a mentességet élvező kereskedők számára biztosított támogatásról van szó, amelyeknek az adóterhei így kisebbek. A (171) preambulumbekezdésben megadott, a húsértékesítésre vonatkozó számadatok alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy a 2,5 millió FRF (illetve később 5 millió FRF) üzleti forgalmat lebonyolító kereskedők adómentessége a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatásnak minősülő előnyt jelent.

---

[1] A Bíróság C-159/01 sz., a Hollandia kontra Bizottság ügyben 2004. április 29-én hozott ítélete, amely az EBHT-ban még nem jelent meg.

[2] Az adómentességekről, lásd a Bíróság C-387/92 sz., a Banco Exterior ügyben 1994. március 15-én hozott ítélete, EBHT I-877. o., 13. pont.

[3] A rendszer jellegéről és gazdasági funkciójáról, lásd a Bíróság C-75/97 sz., a Belgium kontra Bizottság ügyben 1999. június 17-én hozott ítélete, EBHT I-3671. o., 33. pont, amely hivatkozik a Bíróság 173/73. sz., az Olaszország kontra Bizottság ügyben, 1974. július 2-án hozott ítéletére, EBHT 709. o., 33. pont.

1.2. A KERESKEDELEMRE GYAKOROLT HATÁS

(168) Annak megállapítására, hogy a szóban forgó támogatások a Szerződés 87. cikke (1) bekezdése alkalmazási körébe tartoznak-e, végül is arról kell állást foglalni, hogy azok alkalmasak-e hatást gyakorolni a tagállamok közötti kereskedelemre.

(169) A Bíróság megállapította, hogy amikor egy tagállam által nyújtott előny megerősíti egy adott kategóriába tartozó vállalkozásoknak a pozícióját a közösségi kereskedelmen belül más konkurens vállalkozásokhoz képest, akkor úgy kell tekinteni, hogy ez az előny hatással van ez utóbbiak helyzetére ([1]).

(170) Ami a tetemeltakarítást illeti, ez egy olyan tevékenység, amely határon túli formában is nyújtható. Ezt egyébként több, ebben az ágazatban működő multinacionális cég működése is kimutatja, amelyek szolgáltatásaikat több tagállamban kínálják, köztük Franciaországban is. Ennek alapján a Bizottság megállapítja, hogy a francia tetemeltakarítási vállalkozásoknak nyújtott kifizetések a Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében hatással vannak a tagállamok közötti kereskedelemre.

(171) Ami a tetemeltakarítási vállalkozásokat, az állattenyésztőket és a vágóhidakat, az MRS-termékekkel rendelkező húsfeldaraboló egységeket és henteseket illeti, az a tény, hogy a tagállamok között van hústermék-kereskedelem, jól látható abból, hogy ebben az ágazatban számos, a piac közös szervezésével foglalkozó szervezet létezik, amelyeket a (124) preambulumbekezdés sorol fel. A 2. táblázat a Franciaország és a többi tagállam közötti kereskedelem szintjét mutatja az érintett legfontosabb termékek vonatkozásában, a tetemeltakarítási adó alkalmazásának első évében.

2. táblázat

Franciao./EU 14	Marhahús	Sertéshús	Baromfihús
Import 1997			
tonna	286 000	465 000	140 000
millió ECU	831	1 003	258
Export 1997			
tonna	779 000	453 000	468 000
millió ECU	1 967	954	1 069

([1]) A Bíróság 730/79 sz., a Philip Morris ügyben 1980. szeptember 17-én hozott ítélete (EBHT 2671. o., 11. pont).

(172) Ugyancsak fontos megjegyezni, hogy a Bizottság részére átadott információk szerint 1999-ben Franciaország 2 297 millió FRF értékben importált élő állatokat, akkor, amikor az emberi fogyasztásra szolgáló hús- és belsőségimport közel 17 000 millió FRF-ot tett ki. A Franciaországba behozott hústermékimport legnagyobb része tehát már a származási országban érintve volt a tetemeltakarítási szolgáltatásban.

(173) Ebben az értelemben, amint a Bizottság már a vizsgálati eljárást megindításában is utalt rá, a panaszosok egy, a francia versenyügyi, fogyasztási és csalás elleni főigazgatóság részéről kiadott körlevélre is hivatkoznak, amely szerint a húsfelvásárlásokra kivetett adó „azzal az eredménnyel járhat, hogy kikezdi a külföldi termelők haszonrését, vagy mennyiségében csökkenti értékesítési lehetőségeiket”, és ennek következtében „az árucsere feltételei káros megváltoztatásának a kockázatával jár”.

(174) A Bizottság tehát arra a következtetésre jutott, hogy az állattenyésztők és a vágóhidak javára hozott intézkedést illetően létezik, legalábbis potenciális, a kereskedelemre gyakorolt hatás.

(175) Ami az adómentességet élvező kereskedelmet illeti, a Bizottságnak az a véleménye, hogy az adómentességnek van legalábbis potenciális, elsősorban a határok mentén, tehát főleg a határ menti kereskedelemre gyakorolt hatása.

(176) Végső következtetésként úgy tűnik, hogy mindezek a támogatások összességükben alkalmasak a tagállamok közötti kereskedelem befolyásolására. Az érintett ágazatok ugyanis közösségi szinten rendkívül nyitottak a konkurenciára, és ennélfogva érzékenyek minden, valamely tagállamban lévő vállalkozások javára hozott intézkedésre.

1.3. A VERSENY TORZÍTÁSA

(177) Az Európai Bíróság a GEMO ítéletében ezenkívül úgy értékelte, hogy a közhatóságok beavatkozása azzal a céllal, hogy az állattenyésztőket és a vágóhidakat mentesítse az SPE keretében felmerülő költségek alól, olyan gazdasági előnynek tűnik, amely meghamisítja a versenyt. A Bizottság szerint ugyanez a következtetés indokolt a tetemeltakarítási vállalkozások, az MRS-termékekkel rendelkező hentesek és húsfeldaraboló egységek és az adómentességet élvező kereskedők esetében is. Ugyanis mindezek a gazdasági szereplők a konkurencia előtt nyitott piacon tevékenykednek, ahol a (171) preambulumbekezdésben leírtak szerint a kereskedelem mennyisége igen nagy, és a támogatásokban érintett egyes mezőgazdasági-élelmiszeripari vállalkozások mérete jelentős.

1.4. KÖVETKEZTETÉSEK A „TÁMOGATÁS" JELLEGRŐL, A SZERZŐDÉS 87. CIKKÉNEK (1) BEKEZDÉSE ÉRTELMEZÉSÉBEN

(178) Az előzőek alapján a Bizottság szerint a tetemeltakarítási vállalkozások, az állattenyésztők és a vágóhidak, az MRS-termékekkel rendelkező húsfeldaraboló egységek és a hentesek, valamint az adómentességben részesülő kereskedők javára hozott intézkedések olyan előnyt jelentenek, amelyhez más gazdasági szereplők nem juthatnak hozzá. Ez az előny azáltal, hogy bizonyos vállalkozásokat és bizonyos termelést előnyben részesít, meghamisítja a versenyt, vagy annak meghamisításával fenyeget, mivel alkalmas arra, hogy befolyásolja a tagállamok közötti kereskedelmet. Következésképpen a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az intézkedések a Szerződés 87. cikke (1) bekezdésének a körébe tartoznak.

2. *A TÁMOGATÁSOK ÖSSZEEGYEZTETHETŐSÉGÉNEK A VIZSGÁLATA*

(179) A Szerződés 87. cikke ugyanakkor a Szerződéssel összeegyeztethetetlen állami támogatások körében kivételeket ismer el, bár ezek közül némelyek, elsősorban az említett cikk (2) bekezdésében előírtak, egyértelműen alkalmazhatatlanok. Ezekre a kivételekre a francia hatóságok nem hivatkoztak.

(180) A Szerződés 87. cikkének (3) bekezdésében előírt mentességeket illetően, ezeket szigorúan kell értelmezni minden regionális vagy ágazati jellegű támogatási program vizsgálatakor, vagy az általános jellegű támogatási rendszerek alkalmazásának egyedi eseteiben. Többek között csak akkor nyújthatók, ha a Bizottság meg tudja állapítani, hogy a támogatás szükséges a szóban forgó célok valamelyikének a megvalósításához. A mentességek kedvezményeinek odaítélése ilyen ellentételezés nélkül azt jelentené, hogy megengedhető lenne a tagállamok közötti kereskedelem megsértése és a verseny kellő indok nélküli eltorzítása, ellentétesen a közösség érdekeivel, és ebből adódóan indokolatlan előnyökhöz juttatná egyes tagállamok gazdasági szereplőit.

(181) A Bizottság véleménye szerint a szóban forgó támogatások célja nem egy olyan régió gazdasági fejlődésének az elősegítése, ahol a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének a) pontja szerint az életszínvonal túlságosan alacsony, vagy ahol súlyos alulfoglalkoztatottság van. Az sem céljuk, hogy a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének b) pontja szerint fontos közös európai érdeket képviselő projekt megvalósítását segítsék elő, vagy egy tagállam súlyos gazdasági zavarain segítsenek. E támogatásoknak nem céljuk az sem, hogy a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének d) pontja szerint a kultúrát vagy a nemzeti örökség megőrzését segítsék elő.

(182) A Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja ugyanakkor előírja, hogy a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősíthetők azok a támogatások, amelyek célja egyes tevékenységek vagy egyes gazdasági régiók fejlődésének elősegítése, ha a közös érdekkel ellentétes módon nem változtatják meg az árucsere-feltételeket. Ahhoz, hogy az említett pont szerinti mentességben részesüljenek, a támogatásoknak hozzá kell járulniuk a szóban forgó ágazat fejlődéséhez.

2.1. A TÁMOGATÁSOK JOGELLENESSÉGE

(183) A Bizottság először is kénytelen jelezni, hogy Franciaország nem jelentette be a Bizottságnak, a Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének megfelelően, a tetemeltakarítási adót bevezetendő intézkedést, valamint az általa finanszírozott tevékenységeket. Az EK-Szerződés alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 1999. március 22-i 659/1999/EK tanácsi rendelet 1. cikkének f) pontja [1] a jogellenes támogatást úgy határozza meg, mint a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésével ellentétben nyújtott új támogatást. Az állami támogatások bejelentési kötelezettségét az említett rendelet 1. cikkének c) pontja írja elő [2].

(184) Abból a tényből, hogy a Franciaország által megvalósított intézkedések állami támogatási elemeket tartalmaznak, az következik, hogy új támogatásokról van szó, amelyeket a Bizottságnak nem jelentettek be, és ezért azok a Szerződés értelmében jogellenesek.

2.2. A NEM BEJELENTETT INTÉZKEDÉSEKRE ALKALMAZANDÓ IRÁNYMUTATÁSOK MEGHATÁROZÁSA

(185) Mivel egy parafiskális adó révén finanszírozott állami támogatásról van szó, úgy a finanszírozott tevékenységek, azaz a támogatások, mint ezeknek a finanszírozása a Bizottság által lefolytatott vizsgálat tárgyát kell hogy képezzék. Így, az Európai Bíróság szerint, amikor többek között a kötelező befizetések révén történő támogatás finanszírozási mód a támogatási intézkedés részét képezi, amikor e támogatást a Bizottság megvizsgálja, szükségszerűen figyelembe kell vennie ezt a finanszírozási módot is [3].

(186) A mezőgazdasági iránymutatások 23.3. pontjával és a jogellenes állami támogatások értékelésére alkalmazandó szabályok meghatározásáról szóló bizottsági közleménnyel összhangban [4] minden, a 659/1999/EK rendelet 1. cikke f) pontja szerinti jogellenes támogatást a támogatás nyújtásának időpontjában hatályban lévő szabályok és iránymutatások alapján kell értékelni.

---

[1] HL L 83., 1999.3.27., 1. o. A 2003. évi csatlakozási szerződéssel módosított rendelet.

[2] Az „új támogatás" meghatározása minden olyan támogatás, azaz támogatási rendszer vagy egyedi támogatás, amely nem egy már létező támogatás, beleértve bármely már létező támogatás módosítását.

[3] A Bíróság C-261/01 és C-262/01sz., a Van Calster és mások ügyben 2003. október 21-én hozott ítélete, mely az EBHT-ban még nem jelent meg.

[4] HL C 119., 2002.5.22., 22. o.

(187) A Bizottság 2002-ben fogadta el a Közösség iránymutatásait az EST-teszttel kapcsolatos állami támogatások kapcsán, a fellelt állati tetemekre és a vágóhídi hulladékokra vonatkozóan [1] (a továbbiakban „az EST-iránymutatások"). Ezek az iránymutatások 2003. január 1. óta alkalmazandók. Az EST-iránymutatások 44. pontja előírja, hogy a fellelt állati tetemekre és vágóhídi hulladékokra vonatkozó eseteken túl, a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének f) pontja szerinti jogellenes támogatásokat a támogatás nyújtásakor alkalmazandó szabályok és iránymutatások alapján vizsgálják ki. E két támogatási típus esetében tehát az EST-iránymutatások az adott vizsgálatra vonatkozó keretet képezik.

(188) Az EST-iránymutatások 46. és 47. pontja számos, erre az esetre vonatkozó rendelkezést ír elő a fellelt állati tetemekre és vágóhídi hulladékokra vonatkozóan.

(189) Az EST-iránymutatások 46. pontja szerint, ami a fellelt állati tetemek által előidézett költségek fedezését illeti, a Bizottság mindeddig nem határozta meg világosan a politikáját, egyrészt elsősorban a mezőgazdasági iránymutatások 11.4. pontjában meghatározott betegségek elleni küzdelmet célzó szabályok, amelyek akár 100 %-os állami támogatásokat is engedélyeznek, másrészt a szennyező mint fizetésre kötelezett elve és a hulladékok kezelésére vonatkozó szabályok közötti kapcsolat ügyében. Következésképpen a fellelt állati tetemek eltakarítására és megsemmisítésére vonatkozó költségek fedezését célzó jogellenes, a termelés, a feldolgozás és a forgalomba hozatal szintjein az EST-iránymutatások alkalmazási időpontját megelőzően nyújtott állami támogatásokat illetően, a közösségi jog egyéb rendelkezéseinek a sérelme nélkül, a Bizottság akár a költségek 100 %-ának mértékben is engedélyezi az állami támogatásokat.

(190) Az EST-iránymutatások 47. pontja szerint, ami a vágóhídi hulladékokkal kapcsolatos állami támogatásokat illeti, a Bizottság 2001. január óta számos egyedi döntést hozott a fertőző szivacsos agyvelőbántalmakkal (EST) összefüggésben az új közösségi jogszabályok szerint megsemmisítésre kötelezett, meghatározott veszélyt jelentő anyagok, hús- és csontlisztek és az ilyen anyagokat tartalmazó állati takarmányok megsemmisítésével kapcsolatos költségek fedezésére, amelyeknél akár 100 %-os állami támogatást is engedélyeztek. E határozatok alapja elsősorban a mezőgazdasági iránymutatások 11.4. pontja volt, figyelembe véve a támogatások rövid időtartamát és azt, hogy hosszú távon be kell tartani a szennyező fizetési kötelezettségének az elvét. A Bizottság kivételesen elfogadta, hogy ilyen jellegű állami támogatásokat más gazdasági szereplőknek is nyújtsanak, mint az élő állatok termelésével foglalkozó vállalkozásoknak, így például a vágóhidaknak is. A Bizottság ugyanezeket az elveket fogja alkalmazni a 2002 vége előtt nyújtott jogellenes állami támogatások esetében azokra a hasonló költségekre, amelyek az EST-re vonatkozó új közösségi jogszabályozással kapcsolatosak, a közösségi jog egyéb rendelkezései betartásának a sérelme nélkül.

(191) Ami az egyéb gazdasági szereplőknek nyújtott esetleges egyéb működési jellegű támogatásokat illeti, ezeket a mezőgazdasági iránymutatások alapján kell megvizsgálni.

2.3. AZ ALKALMAZANDÓ RENDELKEZÉSEK ALAPJÁN VÉGZETT ELEMZÉS

2.3.1. *A támogatások*

2.3.1.1. **A tetemeltakarítási vállalkozásoknak nyújtott támogatások**

(192) Az EST-iránymutatások a 46. pontban előírják, hogy ami a fellelt állati tetemek eltakarítása és megsemmisítése költségei fedezését szolgáló, az állatok előállítása, feldolgozása és forgalomba hozatala szintjén, a fellelt állati tetemek eltakarításával és megsemmisítésével kapcsolatos, az említett iránymutatások alkalmazását megelőzően nyújtott jogellenes állami támogatásokat illeti, és a közösségi jog egyéb rendelkezései betartásának sérelme nélkül, a Bizottság akár e költségek 100 %-os összege erejéig is engedélyezi az állami támogatásokat.

(193) Az EST-iránymutatások 47. pontjának előírása szerint, ami a vágóhídi hulladékokkal kapcsolatos állami támogatásokat illeti, a Bizottság 2001. január óta számos egyedi döntést hozott a fertőző szivacsos agyvelőbántalmakkal (EST) összefüggésben az új közösségi jogszabályok szerint megsemmisítésre kötelezett, meghatározott veszélyt jelentő anyagok, hús- és csontlisztek és az ilyen anyagokat tartalmazó állati takarmányok megsemmisítésével kapcsolatos költségek fedezésére, amelyeknél akár 100 %-os állami támogatást is engedélyeztek.

(194) A Bizottság megjegyzi továbbá, hogy az EST 33. és 34. pontjában előírtakkal összhangban, a vállalkozásokat, elvben, a piaci elveknek megfelelően választották ki és díjazták, megkülönböztetésmentesen, az adott esetben a közösségi jogszabályozásnak megfelelő közbeszerzési eljárás keretében, és mindenesetre olyan fokú nyilvánosság mellett, ami elegendő ahhoz, hogy az adott szolgáltatások piacán lehetővé tegye a szabad versenyt, és a pályáztatási szabályok pártatlansága ellenőrzését. Ami a lefoglalásokat illeti, a Bizottság elfogadja, hogy a meghozandó intézkedések sürgősségére való tekintettel és mivel nem érkezett be pályázat, ez az eljárási mód is megfelelő volt.

(195) Az EST-iránymutatások 47. pontja emlékeztet arra, hogy a Bizottság kivételesen elfogadta, hogy ilyen jellegű állami támogatásokat más gazdasági szereplőknek is nyújtsanak, mint az élő állatok termelésével foglalkozó vállalkozásoknak, így például a vágóhidaknak is. A Bizottságnak az a véleménye, hogy ebben a kivételben kell részesíteni az élő állatok előállításával szorosan összefüggő feladatokat végző vállalkozásokat, így a tetemeltakarítási vállalkozásokat is.

[1] HL C 324., 2002.12.24., 2. o.

(196) Az előadott tények alapján a Bizottság levonhatja tehát azt a következtetést, hogy az adott esetben Franciaországban a tetemeltakarítási vállalkozások számára 1997. január 1. és 2002. december 31. között nyújtott támogatások, amelyek a költségek 100 %-ára terjedtek ki, megfelelnek az EST-iránymutatások feltételeinek.

2.3.1.2. **Támogatás az állattenyésztőknek – A fellelt állati tetemek**

(197) Az EST-iránymutatások a 46. pontban előírják, hogy ami a fellelt állati tetemek eltakarítása és megsemmisítése költségei fedezését szolgáló, az állatok előállítása, feldolgozása és forgalomba hozatala szintjén, a fellelt állati tetemek eltakarításával és megsemmisítésével kapcsolatos, az említett iránymutatások alkalmazását megelőzően nyújtott jogellenes állami támogatásokat illeti, és a közösségi jog egyéb rendelkezései betartásának sérelme nélkül, a Bizottság akár e költségek 100 %-os összege erejéig is engedélyezi az állami támogatásokat.

(198) Az előadott tények alapján a Bizottság levonhatja tehát azt a következtetést, hogy a Franciaországban az állattenyésztők számára 1997. január 1. és 2002. december 31. között nyújtott támogatások, amelyek a költségek 100 %-ára terjedtek ki, megfelelnek az EST-iránymutatások feltételeinek.

2.3.1.3. **Támogatás a vágóhidaknak – Vágóhídon lefoglalt húsok és belsőségek**

(199) Az EST-iránymutatások 47. pontjának előírása szerint, ami a vágóhídi hulladékokkal kapcsolatos állami támogatásokat illeti, a Bizottság a 2002 vége előtt nyújtott jogellenes állami támogatásokat illetően, a meghatározott veszélyt jelentő anyagok, a hús- és csontlisztek és az ilyen anyagokat tartalmazó állati takarmányoknál, amelyeket az EST-vel összefüggésben az új közösségi jogszabályok szerint meg kell semmisíteni, engedélyezi a megsemmisítésükkel kapcsolatos költségek fedezését akár azok 100 %-os mértékében.

(200) Az előadott tények alapján a Bizottság levonhatja tehát azt a következtetést, hogy a Franciaországban a vágóhidak részére az adott esetben 1997. január 1. és 2002. december 31. között nyújtott támogatások, amelyek a költségek 100 %-ára terjedtek ki, megfelelnek az EST-iránymutatások feltételeinek.

2.3.1.4. **Támogatás a henteseknek – a henteseknél lefoglalt MRS-anyagok**

(201) Az EST-iránymutatások 47. pontja értelemszerűen alkalmazandó az MRS-esetekre – ebben az esetben a tizenkét hónaposnál idősebb szarvasmarhákra –, e lefoglalásokra a hentesüzletekben és a húsfeldaraboló egységekben kerül sor.

(202) Az előadott tények alapján a Bizottság levonhatja tehát azt a következtetést, hogy az MRS-anyagokkal rendelkező hentesek javára Franciaországban 1997. január 1. és 2002. december 31. között esetlegesen nyújtott támogatások, amelyek a költségek 100 %-ára terjedtek ki, megfelelnek az EST-iránymutatások feltételeinek.

2.3.1.5. **Az adómentességben részesülő vállalkozások**

(203) A Bizottság megállapította, hogy 2,5 millió FRF-nál kevesebb üzleti forgalmat bonyolító vállalkozások számára nyújtott adómentesség állami forrásveszteséget jelent, és ezt az adórendszer jellege és gazdasági funkciója nem indokolja. Ha az elő is írhat olyan intézkedéseket, amelyek az ésszerű és hatékony működéshez szükségesek, mint például a kisvállalkozások számára előírt átalányadózás, hogy ezzel is könnyítsék többek között könyvvezetési terheiket ([1]), nagyon kétséges, hogy ezeket az intézkedéseket egész egyszerűen adómentesség nyújtásáig lehessen alkalmazni. De még ha ilyen adómentességek elfogadhatóak lennének is, a Bizottságnak az a véleménye, hogy azokat csak igen szélsőséges esetekre lenne szabad korlátozni ([2]), ahol egyrészt a könyvvezetés követelményei, másrészt ezeknek az adóhatóság részéről történő kezelése többe kerülne, mint a várható bevétel.

(204) Ugyanakkor, az adott esetben, a küszöbérték 2,5 millió FRF-ban, azaz egy jelentős összegben történő megállapítása, egyáltalán nem egyértelmű, és nem a 96-1139 sz. törvény előkészületeiből ered ([3]). A szóban forgó adómentesség szelektív hatása nyilvánvalóvá válik, ha figyelembe vesszük a tényt, hogy a Bizottság rendelkezésére álló információk szerint a hús és hústermékek 80 %-át a szupermarketek értékesítik, amelyek, a Bizottság információi szerint átlagos összes üzleti forgalmukat, de még specifikus, a húsárura vonatkozó üzleti forgalmukat tekintve is, bőven a küszöbérték felett vannak ([4]), ugyanakkor a kisebb boltok (húsboltok), átlagban a küszöbérték alatti évi üzleti forgalmat (1,6 millió FRF-t) bonyolítanak, és konkurenciahelyzetben vannak a nagyokkal.

([1]) Lásd az állami támogatásokkal kapcsolatos szabályoknak a vállalkozások közvetlen adóztatásával kapcsolatos intézkedésekre történő alkalmazásáról szóló bizottsági közleményt (HL C 384., 1998.12.10., 3. o.).

([2]) Lásd ebből a szempontból az általános adó törvénykönyv 302 *bis* ZD cikkének V. pontjában előírt másfajta adómentességet: „az adót nem kell megfizetni, ha a havi felvásárlások összege HÉA nélkül kevesebb, mint 20 000 F", ami a kisebb értékesítőkre vonatkozik.

([3]) Megjegyzendő, hogy a probléma csak súlyosbodott a 2000. évi pénzügyi korrekciós törvény 35. cikkével, amely a küszöbértéket 5 millió FRF-ra emelte fel.

([4]) Mivel egy szupermarket átlagos üzleti forgalma mintegy 40 millió FRF, és ennek közel fele frissáru, ebből a frissáruból a baromfihús csupán 22 %-ot tesz ki, amiből az következik, hogy a „húsáru" üzleti forgalom mintegy 4 millió FRF.

(205) Az adómentességi küszöb hatása tehát inkább az, hogy adómentességet biztosít a húsboltoknak és egyéb üzleteknek, míg az értékesítés legnagyobb részét biztosító szegmenst, a szupermarketeket megadóztatják. Ezenkívül amennyiben az intézkedés csupán az összes üzleti forgalmat veszi figyelembe (és nem kizárólag csak a „hústermékben" realizáltat), előfordulhat, hogy egy vállalkozás, amely kizárólag húsértékesítést végez és üzleti forgalma 2,4 millió FRF-t tesz ki, nem kerül az adó hatálya alá, de egy szupermarket, amely kevesebb húst értékesít, de amelynek a teljes üzleti forgalma meghaladja a küszöbértéket, adóköteles lesz. A szóban forgó adómentesség tehát diszkriminatív bánásmódot jelent a különböző, hústermék-kiskereskedelemmel foglalkozó vállalkozóra nézve, egy olyan kritérium alapján, amely nem felel meg a parafiskális rendszer belső logikájának.

(206) A Bizottság nem tartja bizonyítottnak, hogy egy ilyen adómentességet az adórendszer gazdasági funkciója igazolna, e tekintetben a francia hatóságok semmilyen érdemleges adatok sem közöltek.

(207) Mivel mezőgazdasági ágazati termékeket (és, mivel az adó a húst tartalmazó termékekre is ki van vetve, a Szerződés I. mellékletén kívüli termékeket is) értékesítő vállalkozásokról van szó, és mivel a Bizottság véleménye szerint a közösségen belüli kereskedelemre ez hatással van, a Bizottság úgy tekinti, hogy a támogatás a mezőgazdasági iránymutatások 3.5. pontja alá esik. Ennek előírása szerint ahhoz, hogy egy támogatást a közös piaccal összeegyeztethetőnek minősítsenek, annak tartalmaznia kell valamilyen ösztönző elemet, vagy ellentételezést kell igényelni a kedvezményezettől. Így, kivéve a közösségi jogban vagy a mezőgazdasági iránymutatásokban kifejezetten előírt kivételeket, az egyoldalú állami támogatásokat, amelyek mindössze a termelő anyagi helyzetének a javítását célozzák, de amelyek semmiféleképpen sem járulnak hozzá az ágazat fejlődéséhez, és elsősorban azokat a támogatásokat, amelyeket az ár, a mennyiség, a termelési egység vagy a termelőeszközök egysége alapján nyújtanak működési támogatásoknak minősülnek, amelyek összeegyeztethetetlenek a közös piaccal.

(208) Az ebben az esetben nyújtott adómentesség a terhek minden ösztönző elem és a kedvezményezettől elvárt ellenszolgáltatás nélküli könnyítését jelenti, ezért a versenyszabályokkal való összeegyeztethetőségét nem lehetett megállapítani.

(209) Ami a 2000. január 1. előtt nyújtott támogatásokat illeti, már a Bizottság akkori gyakorlata is használta a mezőgazdasági iránymutatások 3.5. pontjában említett működési támogatás fogalmát. Ebből következik, hogy a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjában előírt, a támogatások tilalma alóli mentesség nem alkalmazható.

(210) A fentiek alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy az adott esetben érvényesített adómentesség az alkalmazandó versenyszabályokkal összeegyeztethetetlen támogatást jelent.

2.3.2. *A támogatások finanszírozása*

2.3.2.1. **2000. december 31. előtt**

(211) A francia hatóságok döntése szerint 2000. december 31-ig az SPE finanszírozása egy parafiskális adó révén történt, amelynek hozamát egy működési alaphoz rendelték, és amely adót a hús- és hústermék-kiskereskedőkre terhelték.

(212) A Bizottság a (2) preambulumbekezdésben említett szabálysértési eljárás során megállapította, hogy a tetemeltakarítási szolgáltatásnak ez a finanszírozási módja kizárja, hogy a tetemeltakarítási szolgáltatást igénybe vevők azért bármilyen ellenszolgáltatást fizessenek. Ezért a tetemeltakarítási tevékenység költségei, amit az állam magára vállal, a francia termelés önköltségét csökkenti. Az adó ezért az állati tetemek és vágóhídi lefoglalt termékek összegyűjtésének és megsemmisítésének állami finanszírozása által nyújtott előny ellentételezésének tűnik.

(213) Ezzel szemben, kivéve a Franciaországba importált és ott levágott élő állatokat, a többi tagállamból érkező és Franciaországban értékesített termékekre az adó azonos feltételekkel érvényes, kivétel nélkül, de semmiféle formában sem részesülnek az alap által finanszírozott előnyökből. E termékeknél ennélfogva egy nettó pénzügyi teherről van szó. Más szóval, ha az adó, az adókivetés alapját, annak kifizetését és behajtását illetően, a nemzeti eredetű termékeket és a többi tagállamból származó termékeket ténylegesen azonos feltételekkel terheli, ilyen párhuzamosság nem érvényesül az adó bevételének a felhasználásában.

(214) A Bizottság az említett szabálysértési eljárás keretében megvizsgálta a tetemeltakarítási adónak a Szerződés 25. és 90. cikkével való összeegyeztethetőségét.

(215) A Bizottság akkor úgy tekintette, hogy az adó nem sértette meg a Szerződés 25. cikkét és ezért az adó nem minősíthető vámkivetéssel egyenértékű adónak, mivel a francia hatóságok kimutatták, hogy az adó nem csupán a nemzeti termékek, azaz a francia hústermékek javára szolgáló tevékenységeket szolgálja.

(216) Ami a Szerződés 90. cikkét illeti, a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Franciaország, azzal, hogy a húsfelvásárlásokra és más meghatározott termékekre, e termékek bármiféle kiskereskedelmi forgalmával foglalkozó gazdasági szereplőre egy ún. tetemeltakarítási adót vet ki, és az említett adót, legalábbis részben, a francia termékeket illetően, a tetemeltakarítás és az állati tetemek és a vágóhídi lefoglalt termékek összegyűjtésének teljes körű állami finanszírozásával kompenzálja, akkor, amikor a többi tagállamból származó értékesített termékeket az adó ugyanúgy terheli, de amelyek nem részesülnek az adó bevételeit befogadó alap által nyújtott előnyökből, nem tett eleget a Szerződés 90. cikkéből rá háruló kötelezettségeknek.

(217) A Bizottságnak tehát az a véleménye, hogy a tetemeltakarítási adó megsérti a Szerződés 90. cikkét, mert a többi tagállamból érkező termékek rovására adózási diszkriminációt érvényesít. Ez minden importált húsárut érint, valamint az élő állatokat is, amennyiben ezek nem részesülnek a tetemeltakarítási szolgáltatásból. Itt meg kell jegyezni, hogy a többi tagállamból származó franciaországi húsimport sokkal jelentősebb, mint az élőállat-import.

(218) Az Európai Bíróság joggyakorlatának megfelelően [1], a Bizottság általában úgy ítéli meg, hogy egy állami támogatásnak kötelező terhekkel történő megfinanszírozása olyan hatással lehet a támogatásra, hogy az magának a támogatásnak a körén kívüli védettséget nyújt. A szóban forgó adó ténylegesen kötelező terhet jelent. E joggyakorlat alapján a Bizottságnak az a véleménye, hogy egy támogatás nem finanszírozható olyan parafiskális adókból, amelyek a többi tagállamból importált termékeket is terhelik.

(219) Tekintettel e joggyakorlatra, valamint arra a tényre, hogy az adó a Szerződés 87. cikke szerinti állami támogatásokat finanszíroz, és hogy a Szerződés 90. cikkébe ütköző diszkriminatív jellege van, amennyiben a többi tagállamból érkező termékre is ki kell fizetni az adót anélkül, hogy az adó bevételeit befogadó alap által nyújtott előnyökből részesülnének, a Bizottság úgy tekinti, hogy a többi tagállamból importált termékeket is terhelő adóbevétel a versenyszabályok szempontjából szabálytalan finanszírozásnak minősül.

2.3.2.2. **2000. december 31. után**

(220) 2001. január 1. óta a tetemeltakarítási adó bevételét közvetlenül az általános állami költségvetéshez rendelik, és már nem az erre a célra létrehozott alaphoz. A Bizottság általában úgy ítéli meg, hogy egy adó bevételének az általános állami költségvetésbe való beillesztése nem teszi lehetővé a továbbiakban az említett adó és az állam által nyújtott és finanszírozott valamely szolgáltatás közötti kapcsolat nyomon követését. Ezért már nem lehetséges azt állítani, hogy egy adó más termékekkel szemben diszkriminatív jellegű, miután az adóbevétel összemosódik az állam egyéb bevételeivel anélkül, hogy a támogatást finanszírozását közvetlenül hozzá lehessen rendelni.

(221) A szabálysértési eljárást a Bizottság 2002. június 26-án lezárta. Ugyanakkor a Bizottsághoz benyújtott panasz olyan érveket sorakoztatott fel, amelyeket ennek az eljárásnak a során indokolt figyelembe venni. Ezek az érvek kétségeket vetettek fel, hogy valóban megszűnt-e a kapcsolat a forrás és annak felhasználása között.

(222) Eszerint, ha igaz is, hogy a francia hatóságok által kialakított új rendszer az adó bevételét az általános állami költségvetéshez rendelte, úgy tűnik, hogy a költségvetésen belül, ezt a bevételt a földművelésügyi minisztérium egy meghatározott fejezetéhez rendelték, ahonnan azt a CNASEA költségvetésébe utalják át, és ez az a szervezet, amely felelős a tetemeltakarítási szolgáltatás irányításáért. A Bizottság rendelkezésére álló információk ugyancsak kérdésessé teszik e kapcsolat megszűntét.

(223) A Bizottság, a francia jogi szövegek vizsgálata után, feltette a kérdést, vajon valóban megszűnt-e a kapcsolat a forrás és annak felhasználása között. Ugyanis a gyakorlatban a kapcsolat ilyen megszüntetése ugyanoda vezethet, mint az adórendszer esetében, amelyet a Bizottság a Szerződés 90. cikke kapcsán, a (2) preambulumbekezdésben említett szabálysértési eljárás keretében már megkérdőjelezett.

(224) A francia hatóságok elismerik, hogy az adóra vonatkozó új rendelkezések előkészítésének a keretében a hangsúlyt az SPE finanszírozása folytatásának a szükségességére helyezték. Ez az indok annál is inkább logikus volt, mert az adót 1997. január 1. óta éppen ehhez a célhoz rendelték.

(225) Ettől függetlenül az is igaz, hogy tisztán jogi alapon, semmilyen kikényszerítő erejű szöveget sem fogadtak el, amely az SPE finanszírozását a tetemeltakarítási adó bevételéből kívánná finanszírozni, mint ahogy az 1997-ben történt. Abban az időben az 1996. december 26-i 96-1139 sz. törvény 1. cikke előírta, hogy az adó bevételét egy alaphoz kell rendelni, amelynek célja az állati tetemek és az emberi és állati fogyasztásra alkalmatlannak minősített vágóhídi lefoglalt termékek összegyűjtésének és megsemmisítésének a finanszírozása.

[1] A Bíróság 47/69 sz., a Franciaország kontra Bizottság ügyben 1970. június 25-én hozott ítélete (EBHT 487. o.).

(226) A francia hatóságok azzal érvelnek, hogy 2001. január 1. óta nincs olyan alap, amelynek feladata az SPE finanszírozása, és hogy az SPE számára nyújtott források a földművelésügyi minisztérium költségvetésében éppen olyan címen szerepelnek, mint bármely egyéb kiadás. Ezenkívül az adó bevételeivel, valamint az SPE költségeivel kapcsolatos összegek egyáltalán nem illenek össze. Az adó bevételei ugyanis 2003-ban 550 millió eurót tettek ki, míg a földművelésügyi minisztérium részére ugyanebben az évben biztosított összes forrás 280 millió euro volt.

(227) Következésképpen a francia hatóságok szerint, bár megőrizte eredeti elnevezését, ez az illeték már nincs konkrétan az SPE finanszírozásához rendelve.

(228) A Bizottság észrevételezi, hogy az Európai Bíróság előtt jelenleg folyamatban lévő egyik ügyben [1] az ügyész megjegyezte, hogy az alábbi kritériumok közvetlen és feloldhatatlan kapcsolatra utalnak valamely adó és egy állami támogatás között: a) az adott támogatást milyen mértékben finanszírozzák az adó bevételeiből; b) az adó bevételeit milyen mértékben rendelik az adott támogatáshoz; c) az érintett szabályozásból adódóan milyen mértékben kötelező jellegű az adó bevételei és annak támogatásként való rendeltetése között fennálló kapcsolat; d) milyen mértékben, és milyen módon befolyásolja az adó/támogatás páros a versenyviszonyokat az érintett (al)ágazatban vagy vállalkozási kategóriában.

(229) A Bizottság, amely úgy véli, hogy ezek helyénvaló paraméterek, megállapítja, hogy 2001. január 1. óta ténylegesen semmilyen hivatkozás sincs a francia jogszabályokban arra vonatkozóan, hogy a tetemeltakarítási adót egy bizonyos konkrét célra rendelnék; úgy tűnik tehát, hogy az adót ettől az időponttól fogva már nem rendelik konkrétan az SPE finanszírozására. A tetemeltakarítási adó bevételei és annak rendeltetése között sem látszik lehetségesnek valamiféle kapcsolat kimutatása.

(230) A Bizottság tudomásul veszi a francia hatóságok megjegyzéseit, miszerint az SPE részére rendelt forrásokat nem használták fel más célra, mint e szolgáltatás finanszírozására. Egyébként az 1. táblázat azt mutatja, hogy az adó bevételei 2001-ben és 2002-ben (950 323 981 euro) és az SPE-re kifizetett teljes összeg (411 472 078 euro) távolról sem azonos, és hogy ugyanez a helyzet a többi év esetében is, és hogy az adó bevételeinek csak egy részét fordították az SPE finanszírozására, ami erősen amellett szóló érv volt, hogy 2001. január 1-jét követően megszüntessék a kapcsolatot a tetemeltakarítási adó és az SPE finanszírozása között.

(231) Ezenkívül a Bizottság megjegyzi, hogy a vizsgálati eljárás megindítását követően nem kapott más információt a panaszosoktól, amely világos és végleges formában alátámasztotta volna az e kérdésben előterjesztett érveiket. A panaszos által benyújtott érvek nem tették lehetővé a Bizottság számára, hogy kapcsolatot állapítson meg a parafiskális adó és a támogatási rendszer között.

(232) A Bizottság ismételten megerősíti tehát a lezárt szabálysértési eljárás keretében megfogalmazott következtetéseit, és arra a következtetésre jut, hogy a tetemeltakarítási adó és az SPE finanszírozása közötti kapcsolat 2001. január 1-jével megszűnt.

2.3.2.3. **A két periódusra vonatkozó következtetések**

(233) Amennyiben egy állami támogatás finanszírozását az érvényes versenyszabályokkal összeegyeztethetetlennek minősítik, a Bizottság az így finanszírozott támogatást is kénytelen mindaddig összeegyeztethetetlennek tekinteni, ameddig a szabálytalan finanszírozás folytatódott. Ugyanis egy állami támogatás finanszírozásának a szabályossága e támogatás összeegyeztethetősége megállapításának nélkülözhetetlen feltétele.

VI. **KÖVETKEZTETÉSEK**

(234) A Franciaország által 1997. január 1. és 2000. december 31. között a tetemeltakarítási közszolgáltatás keretében a tetemeltakarítási vállalkozások, az állattenyésztők és a vágóhidak javára megvalósított állami támogatási rendszer, amelyet a többi tagállamból származó termékeket is sújtó húsfelvásárlási adóból finanszíroztak az említett kedvezményezettek szintjén, betartotta az érvényes közösségi rendelkezéseket. Ugyanakkor a Bizottság, a támogatások finanszírozásának a szintjén megállapította a Szerződés 90. cikkének a megsértését is. Ezért a Bizottság a szóban forgó rendszert nem nyilváníthatja összeegyeztethetőnek, mivel az diszkriminációt érvényesített az import termékek és a hazai termékek között.

(235) A Bizottság az adott esetben helyénvalónak tartja olyan feltételhez között határozat meghozatalát, amelyre a 659/1999/EK rendelet 7. cikkének (4) bekezdése ad lehetőséget, miszerint a Bizottság pozitív döntését olyan feltételekhez kötheti, amelyek lehetővé teszik számára a közös piaccal való összeegyeztethetőség elismerését, és olyan kötelezettségekhez is, amelyek lehetővé teszik számára a határozat betartásának az ellenőrzését.

(236) A 90. cikk megsértésének feloldására és így a diszkrimináció visszamenőleges megszüntetésére Franciaország köteles, a Bizottság által megállapítandó határidőig és feltételekkel, visszatéríteni az adónak azt a részét, amely a többi tagállamból származó termékeket sújtotta. E megsértésnek a jóvátétele az érintet támogatásokat a Szerződés 87. cikkével összeegyeztethetővé tenné.

[1] Geelhoed ügyész 2004. március 4-i, a C-174/02, Streekgewest Westelijk Noord-Brabant ügyben tett észrevételei, amelyek az EBHT-ban még nem jelentek meg.

(237) A Bizottság meghatározza az említett visszatérítés során betartandó feltételeket. Eszerint Franciaország köteles visszatéríteni az adókötelezettek számára az adónak azt a részét, amely 1997. január 1. és 2000. december 31. között a többi tagállamból származó húsárut sújtotta, az alábbi feltételek teljes körű betartása mellett:

– Franciaország, e határozat közlésétől számított maximum hat hónapon belül egyenként tájékoztatja az adókötelezetteket arról a visszatérítési jogosultságról, amelyben részesülnek,

– a visszatérítési igény bejelentésére az adókötelezetteknek a nemzeti joggal összhangban álló határidőt kell biztosítani, de mindenesetre minimum hat hónapot,

– a visszatérítésnek a kérelem benyújtását követő maximum hat hónapon belül kell megtörténnie,

– a visszatérítendő összegeket ki kell egészíteni a beszedésük időpontjától a tényleges visszatérítés időpontjáig felszámított kamatokkal. E kamatokat a hivatkozási és aktualizálási ráták meghatározási módszere által előírt bizottsági referenciaráta alapján számítják ki [1],

– a francia hatóságok az adókötelezett által benyújtott minden ésszerű bizonylatot elfogadnak, amely a többi tagállamból származó húsárut sújtó adórész kimutatására vonatkozik,

– a visszatérítés nem lehet egyéb feltételek függvénye, mint amilyen például az adó további felhasználásának elmaradása,

– amennyiben egy adókötelezett még nem fizette volna meg az adót, a francia hatóságok hivatalosan lemondanak annak követelésétől, beleértve annak esetleges késedelmi kamatait is,

– a francia hatóságok e határozat közlését követő maximum húsz hónapon belül egy teljes jelentést küldenek a Bizottságnak, mely igazolja a visszatérítési intézkedés megfelelő végrehajtását.

(238) 2004. december 9-i levelében Franciaország kötelezettséget vállalt e feltételek teljesítésére.

(239) Amennyiben Franciaország nem tartaná be a feltételekkel kapcsolatosan vállalt kötelezettségeit, a Bizottság a 659/1999/EK rendelet 16. cikke szerint vagy újraindíthatja a hivatalos vizsgálati eljárást, vagy az említett rendelet 23. cikke szerint az Európai Bírósághoz viheti az ügyet. A Bizottság szerint az adott esetben az első megoldás lenne a megfelelő. Egy ilyen lehetőség esetleges következménye, amint azt az említett rendelet 14. cikke előírja, egy olyan végső negatív határozat elfogadása lehet, amely előírja az érintett időszak alatt beszedett összeg támogatás visszafizetését, amelynek becsült összege 417 080 311 euro.

(240) A Franciaország által 2001. január 1. és 2002. december 31. között a tetemeltakarítási közszolgáltatás keretében a tetemeltakarítási vállalkozások, az állattenyésztők és a vágóhidak javára megvalósított állami támogatási rendszer, amelyet a húsfelvásárlásokra kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint összeegyeztethető a közös piaccal.

(241) A Franciaország által 2002-ben a tetemeltakarítási közszolgáltatás keretében az MRS termékekkel rendelkező hentesek és húsfeldarabolók javára megvalósított állami támogatási rendszer, amelyet a húsfelvásárlásokra kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja szerint összeegyeztethető a közös piaccal.

(242) A bizonyos értékesítő vállalkozások javára a húsáruk felvásárlására kivetett adó alóli mentesség formájában megnyilvánuló, 1997. január 1. és 2002. december 31. között hatályos intézkedés a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül.

(243) Az e határozat tárgyát képező intézkedéseket nem jelentették be a Bizottságnak, mint ahogy azt a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdése előírja és ennél fogva ezek, a 659/1999/EK rendelet 1. cikkének f) pontja értelmében jogellenes támogatásnak minősülnek.

(244) A Bizottság sajnálatát fejezi ki, hogy Franciaország az említett intézkedéseket a Szerződés 88. cikkének megsértésével valósította meg.

(245) Mivel a Bizottság végső döntésének kivárása nélkül megvalósított támogatásokról van szó, indokolt emlékeztetni arra, hogy a Szerződés 88. cikkének (3) bekezdésében foglalt eljárási szabályok kötelező jellege miatt, amely szabályoknak a közvetlen hatását a Carmine Capolongo kontra Azienda Agricola Maya [2], a Gebrueder Lorenz GmbH kontra Németország [3] és a Steinicke és Weinlig kontra Németország [4] ügyekben az Európai Bíróság is elismerte, a vizsgált támogatás jogellenességének utólagos jóvátétele nem lehetséges (a Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et autres kontra Franciaország ügyben hozott ítélet [5]).

[1] A hivatkozási és aktualizálási árfolyamokról szóló bizottsági közlemény (HL C 273., 1997.9.9., 3. o.).

[2] A Bíróság 77/72 sz., 1973. június 19-én hozott ítélete (EBHT 611. o.).

[3] A Bíróság 120/73 sz., 1973. december 11-én hozott ítélete (EBHT 1471. o.).

[4] A Bíróság 78/76 sz., 1977. március 22-én hozott ítélete (EBHT 595. o.).

[5] A Bíróság C-354/90 sz., 1991. november 21-én hozott ítélete (EBHT I-5505. o.).

(246) Az Európai Bíróság emlékeztetett arra, hogy amikor egy támogatási intézkedést, amelynek finanszírozási módja annak szerves részét képezi, a bejelentési kötelezettség figyelmen kívül hagyásával hajtanak végre, a nemzeti jogalkalmazás elvben köteles elrendelni a konkrétan az e támogatás finanszírozására beszedett adók és egyéb járulékok visszafizetését. Arra is emlékeztet, hogy a nemzeti hatóságok részéről az Szerződés 88. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában említett támogatások végrehajtása tilalmának egy ilyen figyelmen kívül hagyása esetén a nemzeti jogalkalmazás feladata a jog alanyai jogának a védelme, ami közvetlenül alkalmazandó. Az ilyen figyelmen kívül hagyás, amelyekre a jogalanyok hivatkoznak, akik ezt felhasználhatják, és amelyet a nemzeti jogalkalmazók megállapítanak, arra kell késztesse e jogalkalmazókat, hogy levonják ebből az összes következtetést, a nemzeti joggal összhangban, úgy az érintett támogatások végrehajtási intézkedéseit tartalmazó jogi aktusok érvényessége, mint a nyújtott pénzügyi támogatások visszafizetése tárgyában [1].

(247) A Bizottság nem rendelkezik olyan információkkal, amelyek részleteznék, hogy az ezen az alapon lebonyolított vagy lebonyolítandó adó-visszatérítések milyen mértékben eredményezik a teljes visszatérítést, különösen a többi tagállamból származó húsáru után beszedett minden adó visszatérítését.

(248) Amennyiben a jogellenes támogatások összeegyeztethetetlenek a közös piaccal, a 659/1999/EK rendelet 14. cikkének (1) bekezdése előírja, hogy a Bizottság olyan határozatot hozzon, miszerint az érintett tagállam megteszi az összes szükséges intézkedést a támogatásnak a kedvezményezettől való visszaszerzésére. Ez a visszafizetés szükséges a korábbi helyzet visszaállítására, megszüntetve minden pénzügyi előnyt, amelyben a jogellenes módon nyújtott támogatás kedvezményezettje e támogatás odaítélésének időpontjából kezdődően indokolatlanul részesülhetett.

(249) Franciaországnak vissza kell fizettetnie az adott esetben összeegyeztethetetlennek minősített támogatásokat, különösen azokat, amelyeket a húsfelvásárlási adó megfizetése alóli mentességet élvező vállalkozások számára nyújtott. A visszafizetendő támogatás teljes összegét az érintett időszak alatt bizonyos értékesítő vállalkozások javára biztosított, a húsfelvásárlásokra kivetett adó alóli mentesség formájában kifizetett összegek teszik ki.

(250) A 659/1999/EK rendelet 14. cikkének (2) bekezdése előírja, hogy a visszatérítés tartalmazza azokat a kamatokat, amelyeket a Bizottság által megállapított megfelelő rátával számítanak ki. Ezek a kamatok attól az időponttól esedékesek, amikor a jogellenes támogatást a kedvezményezett részére biztosították.

(251) A támogatásokat a francia jogszabályok által előírt eljárásokkal összhangban kell visszafizetni. Az összegek tartalmazzák a kamatokat, attól az időponttól kezdődően, amikor a támogatást biztosították és addig az időpontig, amikor a támogatást ténylegesen visszatérítették. A kamatokat a hivatkozási és aktualizálási ráták meghatározási módszere által előírt bizottsági referenciaráta alapján számítják ki [2].

(252) Ez a határozat nem befolyásolja előre azokat a következtetéseket, amelyeket a Bizottság adott esetben az Európai Mezőgazdasági Orientációs és Garanciaalap (EMOGA) által a közös mezőgazdasági politika finanszírozásának a szintjén levonhat,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

(1) Az a támogatási rendszer, amelyet Franciaország a tetemeltakarítási közszolgálati tevékenység finanszírozása keretében a tetemeltakarítási vállalkozások javára 1997. január 1. és 2000. december 31. között valósított meg, és amelyet a többi tagállamból származó húsáruk felvásárlására is kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal, feltéve hogy Franciaország betartja e cikk (4) bekezdésében ismertetett kötelezettségeit.

(2) Az a támogatási rendszer, amelyet Franciaország a tetemeltakarítási közszolgálati tevékenység finanszírozása keretében az állattenyésztők javára 1997. január 1. és 2000. december 31. között valósított meg, és amelyet a többi tagállamból származó húsáruk felvásárlására is kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal, feltéve hogy Franciaország betartja e cikk (4) bekezdésében ismertetett kötelezettségeit.

(3) Az a támogatási rendszer, amelyet Franciaország a tetemeltakarítási közszolgálati tevékenység finanszírozása keretében a vágóhidak javára 1997. január 1. és 2000. december 31. között valósított meg, és amelyet a többi tagállamból származó húsáruk felvásárlására is kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal, feltéve hogy Franciaország betartja e cikk (4) bekezdésében ismertetett kötelezettségeit.

(4) Franciaország visszatéríti az adókötelezettek számára a húsáruk felvásárlására kivetett adónak azt a részét, amely 1997. január 1. és 2000. december 31. között a többi tagállamból származó húsárut sújtotta. Ezt az alábbi feltételek teljes körű betartása mellett kell elvégezni:

– Franciaország, e határozat közlésétől számított maximum hat hónapon belül egyenként tájékoztatja az adókötelezetteket arról a visszatérítési jogosultságról, amelyben részesülnek,

[1] A Bíróság fentebb említett Van Calster ügyben hozzott ítélete.

[2] Lásd az 52. lábjegyzetet.

– a visszatérítési igény bejelentésére az adókötelezetteknek a nemzeti joggal összhangban álló határidőt kell biztosítani, de mindenesetre minimum hat hónapot,

– a visszatérítésnek a kérelem benyújtását követő maximum hat hónapon belül kell megtörténnie,

– a visszatérítendő összegeket ki kell egészíteni a beszedésük időpontjától a tényleges visszatérítés időpontjáig felszámított kamatokkal. E kamatokat a hivatkozási és aktualizálási ráták meghatározási módszere által előírt bizottsági referenciaráta alapján számítják ki,

– a francia hatóságok az adókötelezett által benyújtott minden ésszerű bizonylatot elfogadnak, amely a többi tagállamból származó húsárut sújtó adórész kimutatására vonatkozik,

– a visszatérítés nem lehet egyéb feltételek függvénye, mint amilyen például az adó további felhasználásának elmaradása,

– amennyiben egy adókötelezett még nem fizette volna meg az adót, a francia hatóságok hivatalosan lemondanak annak követelésétől, beleértve annak esetleges késedelmi kamatait is,

– a francia hatóságok e határozat közlését követő maximum húsz hónapon belül egy teljes jelentést küldenek a Bizottságnak, mely igazolja a visszatérítési intézkedés megfelelő végrehajtását.

(5) E cikk nem érinti a húsfelvásárlásokra kivetett adó visszatérítésével kapcsolatos jogokat, amelyekkel az adókötelezettek a közösségi jog egyéb kitételei alapján rendelkeznének.

2. cikk

(1) Az a támogatási rendszer, amelyet Franciaország a tetemeltakarítási közszolgálati tevékenység finanszírozása keretében a tetemeltakarítási vállalkozások javára 2001. január 1. és 2002. december 31. között valósított meg, és amelyet a húsáruk felvásárlására kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal.

(2) Az a támogatási rendszer, amelyet Franciaország a tetemeltakarítási közszolgálati tevékenység finanszírozása keretében az állattenyésztők javára 2001. január 1. és 2002. december 31. között valósított meg, és amelyet a húsáruk felvásárlására kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal.

(3) Az a támogatási rendszer, amelyet Franciaország a tetemeltakarítási közszolgálati tevékenység finanszírozása keretében a vágóhidak javára 2001. január 1. és 2002. december 31. között valósított meg, és amelyet a húsáruk felvásárlására kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal.

(4) Az a támogatási rendszer, amelyet Franciaország a tetemeltakarítási közszolgálati tevékenység finanszírozása keretében a hentesek és a húsfeldaraboló egységek javára 2002. január 1. és 2002. december 31. között valósított meg, és amelyet a húsáruk felvásárlására kivetett adóból finanszíroztak, a Szerződés 87. cikke (3) bekezdésének c) pontja alapján összeegyeztethető a közös piaccal.

3. cikk

A bizonyos értékesítő vállalkozások javára a húsáruk felvásárlására kivetett adó alóli mentesség formájában megnyilvánuló, 1997. január 1. és 2002. december 31. között hatályos intézkedés a közös piaccal összeegyeztethetetlen állami támogatásnak minősül.

Franciaország meghozza a szükséges intézkedéseket, hogy az e rendszerben a kedvezményezetteknek nyújtott támogatásokat visszatéríttesse. Az összes visszatérítendő támogatást aktualizálni kell, figyelembe véve azokat a kamatokat, amelyek a támogatás tényleges biztosításának időpontjától a tényleges visszatérítés időpontjáig esedékesek. E kamatokat a hivatkozási és aktualizálási ráták meghatározási módszere által előírt bizottsági referenciaráta alapján számítják ki.

4. cikk

Franciaország e határozat közlésétől számított két hónapon belül tájékoztatja a Bizottságot az annak betartása érdekében hozott intézkedésekről.

5. cikk

Ennek a határozatnak a címzettje a Francia Köztársaság.

Kelt Brüsszelben, 2004. december 14-én.

a Bizottság részéről
Mariann FISCHER BOEL
a Bizottság tagja